

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 147 (13440)

Wtorek, 4 sierpnia 1998 r.

cena 1Lt

Reforma daleka od demokracji

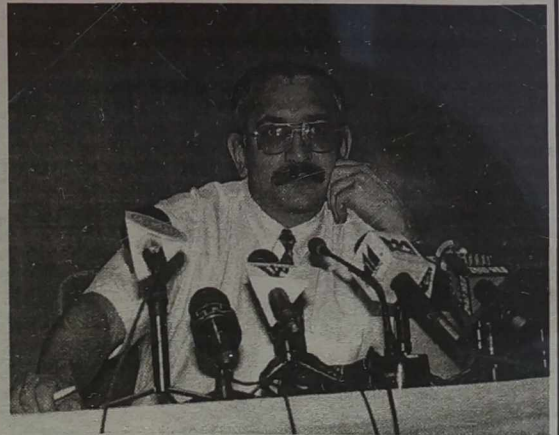
Prezes Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, poseł na Sejm Jan Sienkiewicz bardzo krytycznie ocenia reformę administracyjno-terytorialną państwa, zakładającą utworzenie na Litwie ponad 90 jednostek samorządowych. Poseł jest zaniepokojony faktem, że na nowej mapie administracyjnej Litwy w ogóle nie istnieje rejon wileński, obecne terytorium, które zostanie podzielone między kilka nowych samorządów - wileński, kowalczycki, niemen-czyński, część zostanie dołączona do jaszuckiego, inna część do Giedroja. Przywódca AWPL utrzymuje, że mieszkańcy rejonu wileńskiego zbrali już 30 tysięcy podpisów (ponad 50 proc. uprawnionych do udziału w wyborach - przyp. L. D.) na rzecz zachowania samorządu w obecnych jego granicach.

Podczas wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie poseł Jan Sienkiewicz oświadczył, że reforma administracyjno-terytorialna jest problemem nie tylko Wileńszczyzny, której ogromne terytorium wraz z mieszkańcami już w I etapie tej reformy zostały oderwane od swoich rejonów (wileńskiego, trockiego) i przyłączone do stolicy, zdaniem lidera AWPL, jest to problem na skalę całego państwa.

- Trudno się oprzeć wrażeniu, że celem tej reformy jest stworzenie jeszcze bardziej rozbudowanego biurokratycznego aparatu, dodatkowo obciążenie podatników i rozstrzygnięcie tego dokuczliwego problemu rejonu wileńskiego - mówił poseł Jan Sienkiewicz. - Tę metodę już skądś znamy - nie ma rejonu, nie ma problemu.

Zdaniem prezesa Akcji Wyborczej, nowa reforma administracyjna kraju, wbrew deklaracji władz, będzie służyła nie decentralizacji a właśnie centralizacji władzy, gdyż nowe samorządy wcale nie zyskują większych uprawnień. „Zostały już w naszym kraju zlikwidowane rady gminne, które nawet w okresie sowieckim w jakimś stopniu, chociaż często tylko formalnie, miały możliwość decydowania o tym, kto na terenie gminy może otrzymać ziemię - przypomniał J. Sienkiewicz. - Natomiast w tej chwili nawet samorząd szczebla rejonowego czy miejskiego takiej możliwości nie ma, nie będą też jej miały nowe jednostki samorządowe, czyli można mówić o zagrożeniu dla samej idei samorządności”.

(Dokończenie na str. 2)

Fot. ELTA

Uroczystość w Parafii Turgielskiej

„Słyszając głos Pana, serc nie zatwardzajcie”

Tłumnie ściągano ze wszystkich wsi

To motto liturgiczne owej niedzieli, czyli pierwszego dnia tygodnia w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Turgielach brzmiało wyjątkowo uroczysto.

Było to niezwykle nabożeństwo, bo pierwsza niedziela miesiąca oraz poświęcenie obrazu „Sąd Ostateczny” wileńskiego młodego plastyka Roberta Bluja (przed rokiem ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie), który namalował wzorując się na zdjęciu słynnego o tej samej nazwie płótna pedzła wybitnego niderlandzkiego malarza żyjącego w XV wieku Hansa Memlinga. Jest to już druga praca Roberta Bluja - jak sam mówił - o tematyce religijnej. Tworzył ją 5 miesięcy i jest zdania, że udało mu się przekazać atmosferę Sądu.

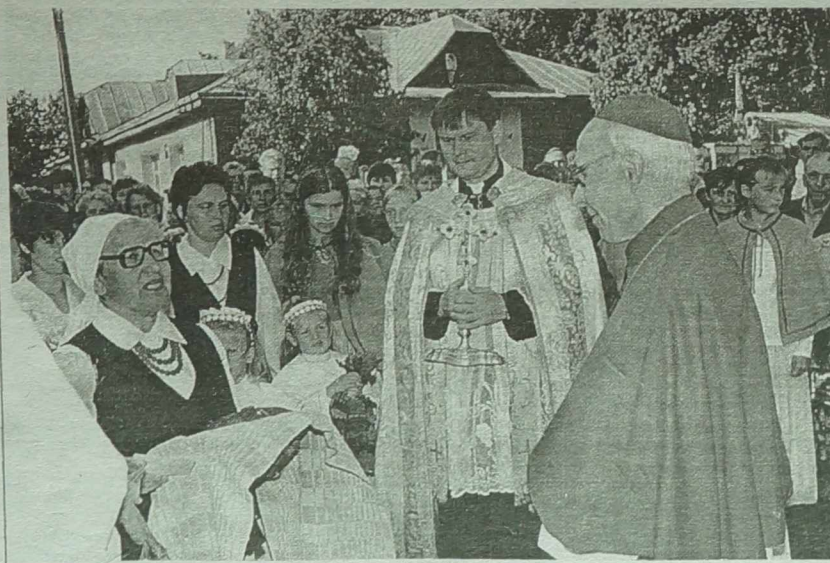
Na uroczystość przybył autor płótna wraz z żoną i rodzicami, ksiądz biskup Archidiecezji Wileńskiej,

Jego Ekscelencja Juozas Tunaitis, dziennikarze. Przed kościołem powitał biskupa proboszcz Józef Aszkiełowicz, członkowie zespołu „Turgielanka” chlebem i solą oraz dzieci z kwiatami.

*„Przyszło dzisiaj ludzi wiele,
Dzwony biją na kościele,
Nawet słonko się uśmiecha,
Bo ksiądz biskup tu przyjechał,
Więc serdecznie Cię witamy,
Chlebem, solą spotykamy,
Prosim byś nam błogosławił,
I Mszę św. nam odprawił.”*

Takimi to słowami przywitała Ekscelencję kierowniczką zespołu „Turgielanka” Władysława Szyłobryt. W kościele wierszami i wiankami kwiatów powitały biskupa dzieciaki, a w imieniu parafian podziękował Ekscelencji za przybycie starosta Turgiel Wojciech Jurgielewicz.

(Dokończenie na str. 5)

Spotkanie Jego Ekscelencji Archidiecezji Wileńskiej księdza biskupa Juozasa Tunaitisa przed kościołem w Turgielach
Fot. Marian Paluszkiwicz

DZIŚ W NUMERZE:

- * Jan Sienkiewicz jest zaniepokojony faktem, że na nowej mapie administracyjnej Litwy w ogóle nie istnieje rejon wileński - str. 1, 2
- * O naszej Czytelnicy i różnych ciekawych sprawach - str. 3
- * O niedzielnej wielkiej uroczystości w Parafii Turgielskiej - str. 1, 5
- * „... dokonałem odkrycia bez porównania bardziej sensacyjnego, aniżeli wszystko, co usłyszałem od Horbowego” - pisze Jan Nowak - str. 9

Jubileusz

Z okazji Tysiąclecia Litwy

Zgodnie z podpisaniem przez prezydenta Valdasu Adamkusa dekretem powołano radę koordynacyjną dyrekcji obchodów Tysiąclecia Litwy.

Członkami rady zostali minister kultury Saulius Szaltenis, minister oświaty i nauki Kornelijus Platelis, przewodniczący sejmowego Komitetu Oświaty, Nauki i Kultury Žibartas Jackunas, doradca prezydenta ds. polityki społecznej Darius Kuolys, przewodniczący Zrzeszenia Związków Twórczych Vytautas Martinkus, dyrektor Muzeum Sztuki Romualdas

Budrys, prorektor Akademii Sztuk Pięknych Adomas Butrimas, przewodniczący Związku Architektów Leonardas Vaitys, starszy pracownik naukowy Instytutu Historii Litwy Zigmantas Kiaupas oraz dziekan wydziału komunikacji Uniwersytetu Wileńskiego Renaldas Gudauskas.

Decret prezydenta głosi, że rada koordynacyjna dyrekcji obchodów Tysiąclecia Litwy powołana zostaje w celu zaktywizowania przygotowań do jubileuszu oraz włączenia do tej działalności przedstawicieli społeczeństwa.

Wczoraj na mistrzostwach świata

Litwa już w ćwierćfinale

Wczoraj na mistrzostwach świata w koszykówce mężczyzn w Grecji rozegrano sześć spotkań drugiego etapu eliminacji. Reprezentacja Litwy grała bardzo ważny mecz o wejście do 1/4 finału z Argentyną. Wygrał zespół Litwy 84:75 (41:33) i zapewnił sobie udział w grach ćwierćfinałowych.

W innym meczu Portoryko pokonało Kanadę 94:81 (44:42).

Banki	Lu/USD	Lu/DM	Lu/zł	Lu/rb.
03.08.98 r.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.
Kredyt Bank	3,98-4,01	2,2173-2,2849	1,1393-1,1917	-
Snoras	3,99-4,00	2,22-2,264	1,13-1,18	0,59-0,645
Litimpeks	3,98-4,00	2,24-2,29	1,13-1,21	0,62-0,645
Hermis	3,99-4,00	2,24-2,27	1,13-1,18	0,62-0,65

Wizyty

Litwa i Polska będą rozwijały dwustronną współpracę wojskową

Litwa i Polska są gotowe do intensywnego rozwijania dwustronnej współpracy wojskowej. W poniedziałek skonstatowano na spotkaniu przybyłego do Wilna dowódcy marynarki wojennej Polski admirała Ryszarda Łukasika z ministrem obrony kraju Czechosłowacji Stankevicziusem i szefem Sztabu Obrony płk Antanasem Jurgaitisem, informując ELTA. Na spotkaniu podkreślono, że marynarka wojenna Litwy i Polski już współpracuje, uczestnicząc we wspólnych ma-

nierach i świętach flot, wymieniając wizyty okrętów wojennych. Niemniej podkreślono istnienie możliwości pogłębienia tej współpracy.

Polska marynarka wojenna proponuje Ochronie Kraju Litwy współpracę w szkoleniu nurków litewskich w polskich ośrodkach szkolenia nurków. Litwę zaproszono również, aby przysłała swoich oficerów na ćwiczenia polskich okrętów podwodnych.

Ponadto żołnierzom i oficerom litewskim zaproponowano studia w

polskiej akademii marynarki wojennej.

R. Łukasik podczas rozpoczętej wczoraj trzydniowej wizyty na Litwie odwiedził sztab marynarki wojennej i okręty, morskie posterunki obserwacyjne oraz Kłajpedzki 7 batalion obrony wybrzeża.

Jest to rewizyta gościa z Polski, ponieważ latem ub. roku dowódca litewskiej marynarki wojennej admirał Raimundas Baltuszka złożył wizytę marynarce wojennej Polski.

Przedstawiciele Senatu USA interesują się siłami obrony

Przebywający na Litwie przedstawiciele Komitetu Spraw Zagranicznych Senatu USA interesują się strukturą sił zbrojnych Litwy, planami jej rozwoju, umacnianiem dwustronnej współpracy wojskowej oraz działalnością na rzecz członkostwa w NATO.

W poniedziałek starszy doradca Komitetu Spraw Zagranicznych Senatu USA Stephen Biegun, jego pomocnik Marshall Bilingsley i doradca Chris Walker spotkali się z ministrem obrony kraju Czechosłowacji

Stankevicziusem i wiceministrem Jonasem Kronkaitisem, którzy poinformowali Amerykanów o wszystkim, co ich interesowało.

Minister, jak podaje wydział informacji społecznej Ministerstwa Obrony Kraju, dostarczył gościom materiału o transycie wojskowym przez Litwę z obwodu kaliningradzkiego i do niego, mówił również o NATO i Litwy do członkostwa w NATO, akcentując to, co się robi w siłach zbrojnych kraju, aby sprostać

standardom północnoatlantyckiego aliansu obronnego.

Goście odwiedzili sztab zmotoryzowanej brygady piechoty „Geležinis vilkas”, sztab Ochotniczej Służby Obrony Kraju.

Goście z Ameryki, kontynuując zapoznanie się z wojskiem litewskim, dzisiaj odwiedzą w Kownie sztab lotnictwa wojskowego, a jutro - sztab marynarki wojennej oraz Kłajpedzki 7 Batalion Obrony Wybrzeża. (ELTA)

Zdaniem Aloyzasa Sakalasa

Sprawa A. Butkeviciusa przybiera odcień polityczny

Zdaniem starosty sejmowej frakcji socjaldemokratycznej Aloyzasa Sakalasa, sprawa aresztowanego parlamentarzysty Audriusa Butkeviciusa stopniowo się upolitycznia, aczkolwiek oskarża się go o przestępstwo kryminalne.

Na wczorajszej konferencji prasowej powiedział on, że gdyby A. Butkevicius w swoich przemówieniach nie wspominał nazwiska przewodniczącego Sejmu, wątpliwe czy zastosowano by wobec niego środek rewencyjny - areszt. „Skończyło by się na zobowiązaniu nieopuszczania miejsca zamieszkania, kaucji bądź czymś innym. To nazwisko zaważyło jednak na tym, że parlamentarzysta siedzi, nie będzie zwolniony i niewątpliwie zostanie skazany, bo ktoś chce

konfliktu z władzą”, takie przypuszczenie wyraził A. Sakalas.

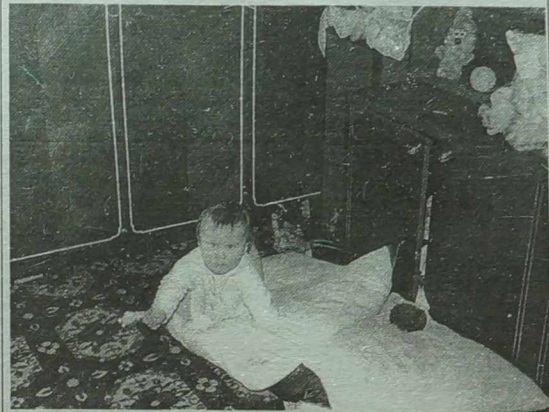
Przewodniczący Sejmu, jego zdaniem, jest zbyt ostrożny, aby bezpośrednio dawać polecenia. „Zawsze jednak są sługi, którzy z oczu zgadują, czego chce ich zwierzchnik”, powiedział A. Sakalas. Przewodniczący partii socjaldemokratycznej powiedział, że wierzy, iż się znajdują odważni sędziowie, odważni prokuratorzy, którzy będą patrzyli na prawo, nie zaś na władzę.

Powiedział, że bynajmniej nie jest zaskoczony tym, iż A. Butkeviciusa bronią przedstawiciele organizacji obrony praw człowieka. „Nie będę też zaskoczony, jeśli ktoś napisze do Rady Europy i Parlamentu Europejskiego o sytuacji w naszym systemie

praworządności, ale Litwie nie będzie od tego lepiej. Dążenie do Unii Europejskiej może znacznie utrudnić to, że nie potrafimy sami poradzić z tą sprawą”, powiedział A. Sakalas.

Powołując się na dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zaznaczył on, że w Wileńskim Urzędzie Śledczym i więzieniu przeszło sześć miesięcy na sąd czekają: od roku 1994 - jedna osoba, od roku 1995 - pięć, a od roku 1996 - czterdzieści osób. Podał on również listę przebywających w wileńskim areszcie śledczym i więzieniu dłużej niż sześć miesięcy, oczekujących na zrewidowanie zwróconych przez sąd spraw. Od 1994 r. taki aresztowany jest jeden, od 1995 - ośmiu, od 1996 - trzynastu. (ELTA)

KONKURS „MOJA POCIECHA” 35 (102)

Dzisiaj zamieszczamy kolejną fotografię konkursową, NA ZDJĘCIU - Bożena Paszkowska.

Reforma daleka od demokracji

(Dokończenie ze str. 1)

Do powyższych problemów poseł dodał też problem etniczny. Chodzi o to, że w trakcie nowego podziału administracyjno-terytorialnego niektóre tereny, gdzie dominuje ludność polska, zostaną oderwane od Wileńszczyzny i dołączone do innych rejonów.

- I tu mamy do czynienia z nieprzebraniem, wręcz łamaniem międzynarodowych dokumentów i ustaleń - zaznaczył przywódca AWPL, - w szczególności Traktatu Polsko-Litewskiego, który jednoznacznie zakazuje jakiegokolwiek działań mogących wpływać na skład etniczny zamieszkałego przez mniejszość terytorium.

Posła niepokoi też fakt, że sposo-

by wprowadzania na Litwie nowej reformy administracyjnej są, jak to określili - dalekie od demokratycznych. „Reforma jest wprowadzana metodą odgórnych nacisków, nikt w tej sprawie nie prowadzi dyskusji, konsultacji z obywatelami, ani z ich przedstawicielami w radach - oświadczył prezes AWPL. - Jest to sprzeczne nawet z wewnętrznym ustawodawstwem Republiki Litewskiej, nie mówiąc już o dokumentach międzynarodowych, które takie konsultacje jednoznacznie nakazują.

Zdaniem lidera Akcji Wyborczej prawdziwą reformę oznaczałoby zwiększenie uprawnień istniejących samorządów, a nie zmiany ich granic.

Lucyna DOWDO

Od jesieni - gorzej

Sezonowość rzutuje na bezrobocie

Przewidywane na lipiec zmniejszenie się bezrobocia o 0,1 proc. jesienią ma wzrosnąć. Zgodnie z wieloletnim doświadczeniem zarówno Litwy, jak i innych krajów, wzrost bezrobocia rozpoczyna się już we wrześniu.

Dyrektor generalny Litewskiej Giełdy Pracy Vidas Szlekaitis kojarzy to z zakończeniem urlopów. Jak powiedział dyrektor, latem ludzie mają większe możliwości przypadkowej pracy oraz tańszego utrzymania. Ponadto około 25 proc. mieszkańców jesienią zwraca się na giełdzie z powodu niższej zaogrzewania dla bezrobotnych bądź z myślą o ubezpieczeniu zdrowia.

W tym roku giełdzie udało się nieco lepiej rozstrzygnąć kwestie bezrobocia młodzieży i starszych kobiet. Jak twierdzą kierownicy giełdy pracy, od początku roku bezrobocie młodzieży zmniejszyło się z 7,8 proc. do 6,1 proc. i ma tendencję znikową.

V. Szlekaitis twierdzi, że pierw-

sze półrocze br. charakteryzuje większa ilość wolnych miejsc pracy oraz możliwość zatrudnienia większej liczby ludzi. W ciągu pierwszego półrocza 1997 r. zatrudniono 25 tys., a w tym roku - 46 tys. Ponadto 11 tys. osób jest zatrudnionych przy robotach publicznych.

W ciągu miesiąca w kraju giełda pracy rejestruje około 10 tys. nowych miejsc pracy.

Priorytetowe programy roku bieżącego - pomoc młodzieży w wieku do 25 lat w zdobyciu zawodu oraz integrowaniu się z rynkiem pracy oraz umożliwienie zatrudnienia osobom, które nie pracowały przeszło 12 miesięcy, tłumaczy V. Szlekaitis.

Według prognozowanych danych, pod koniec roku bezrobocie na Litwie może stanowić 7,5 proc., ale zdaniem kierownika giełdy pracy, rzeczywistość może być lepsza i bezrobocie nie przekroczy nawet 6,5 proc. (ELTA)

Tymczasowo nie pojadą pociągi do Nowej Wilejki

W związku z pracami remontowymi na Dworcu Wileńskim 13 sierpnia nie będą kursowały niektóre pociągi relacji Nowa Wilejka-Wilno-Nowa Wilejka.

Tego dnia nie pojedzie pociąg nr 406 Troki-Nowa Wilejka, odjeżdżający z Trok o godz. 7 min. 39.

Pociąg nr 448 Kowno-Nowa Wilejka, odjeżdżający z Kowna o godz. 7 min. 34.

Pociąg nr 450 Kowno-Nowa Wi-

lejka, odjeżdżający z Kowna o godz. 11 min. 10.

Pociąg nr 409 Nowa Wilejka-Troki, odjeżdżający z Nowej Wilejki o godz. 10 min. 39.

Pociąg nr 449 Nowa Wilejka-Kowno, odjeżdżający z Nowej Wilejki o godz. 10 min. 59.

Pociąg nr 451 Nowa Wilejka-Kowno, odjeżdżający z Nowej Wilejki o godz. 14 min. 02. (ELTA)

Kto żyw - do Trok

W pogodę każdy dostępny kawałek brzegu licznych Jezior Trockich, naprawdę pięknych i malowniczych, szczególnie jest oblegany. Zamek natomiast niezależnie od aury przyciąga zwiedzających. Różnojęzyczne tłumy

wycieczkowiczów z całego świata (najczęściej się słyszy mowę polską) z determinacją wspinają się po kretych schodach, myszują po licznych zakamarkach twierdzy, by poczuć duch średniowiecza i poznać historię

Litwy. Obrazek ze zdjęcia wcale nie jest rzadkością. Może tylko w tym sensie, że akurat i chyba na szczęście, nie było tłumów śpieszących śladami Giedymina, Kiejstuta i Witolda.

Fot. Jerzy Karpowicz

Na każdą chwilę życia

KURIER WILEŃSKI

Informator podręczny (7)

Pomoc psychologa i psychiatry

- 61 - 33 - 80 - Telefoniczne konsultacje w dniach pracy od godz. 13 do 20
 Jeżeli macie problemy z wychowaniem dzieci
 22 - 08 - 95 - Konsultacje psychologa
 79 - 06 - 24 - Centrum pomocy dzieciom
 75 - 28 - 61 - Centrum psychoterapii
 65 - 09 - 08 - Pedagogiczna służba psychologiczna
 61 - 63 - 80 - Anonimowe konsultacje dla dzieci i młodzieży, dotyczące problemów płciowych i psychologicznych (godz. 14-17)
 Uniwersyteckie Centrum Dzieci z Niedorozwojem, 2004 Vilnius, Vytauto 15
 73 - 14 - 22 - Registratura
 22 - 55 - 23 - Dyrektor
 Wileńska miejska służba psychologiczno - pedagogiczna, 2009 Vilnius, A. Vilevskio 2/7
 69 - 29 - 34 - Psycholodzy, spec. pedagogzy oraz logopedzi udzielają konsultacji dla rodziców, dzieci, nauczycieli. Pomagają w wyborze zawodu
 61 - 74 - 38 - Centrum Szkolnej Służby Psychologicznej, Vilnius, Žygimantu 6
 62 - 26 - 53 - Laboratorium Specjalnej Psychologii Uniwersytetu Wileńskiego
 61 - 41 - 13 - Konsultacje psychologa, inwalidzi konsultowani są bezpłatnie
Centrum Studium Człowieka, 2055 Vilnius, Szilo 12 - 2
 74 - 83 - 05 - Indywidualna i zespołowa psychoterapia; pomoc rodzinom mającym problemy życiowe i seksualne; konsultacja psychologiczna dla firm; odbiór psychologiczny
Wileńska Klinika Psychiatryczna, 2048 Vilnius, Parko 15
 67 - 16 - 28 - Informacja
 67 - 45 - 54 - Kierownik Centrum Konsultacyjnego
 67 - 19 - 91 - Psychologiczno - Psychoterapeutyczne Centrum Konsultacyjne
 67 - 18 - 13 - Konsultacje dla dzieci przy wileńskiej klinice psychiatrycznej, udziela pomocy stacjonarnej, ambulatoryjnej
Wileńskie Miejskie Centrum Psychiki, 2005 Vilnius, Vasaros 5
 22 - 08 - 95 - Konsultacje psychiczno - psychoterapeutyczne
 61 - 33 - 80 - Diagnostyka, pomoc lekarska i rehabilitacyjna dla cierpiących na choroby nerwów i psychiki
Centrum AIDS, 2021 Vilnius, J.Kairukszeio 2
 72 - 03 - 33 - Linia AIDS
 76 - 79 - 68 - Oddział oświaty społecznej i informacja

Wytnij i zachowaj

Uwaga!

Okazja tańszego kupienia „Kuriera”

W naszej redakcji (Laisves pr. 60, Dom Prasy, XI piętro) można nabywać sobotni oraz wszystkie kolejne numery „Kuriera” - za 70 ct.

Numery z dni poprzednich - za 40 ct.

ZNAD WILII
73.34/103.8 FM

ZAPRASZA na cykl programów

„MICKIEWICZA MY”

W środę o godz. 21.30 -

**O NIM, O NAS,
O WILNIE**

Sponsor programu:
Bank Przemysłowo-Handlowy S.A.

Prognozy WZROSŁĄ WYNAGRODZENIA

Eksperti, „Sodny” przewidują, że do roku 2002 wynagrodzenia mieszkańców kraju wzrosną o 46 proc., a pensje urzędników - o 45 proc., pisze gazeta „Verslo žinios”.

Eksperti przewidują, że w roku przyszłym właściciele przedsiębiorstw indywidualnych i patentów będzie dwu-

rotnie więcej niż w roku bieżącym - do 94,7 tys.

W tym roku tych ubezpieczonych osób jest 42,5 tys.

Przewiduje się, że liczba ubezpieczonych rolników w latach 1999-2000 wzrośnie 13 razy - z 2,1 tys. w roku przyszłym do 27 tys. w 2000 r.

„Odradzają się”

Obce wywiady usiłują zwerbować ludzi z otoczenia przywódców Litwy

Dyrektor generalny Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (DBP) Meczys Laurinkus twierdzi, że już przedział niektórych przywódców państwa - prezydenta, premiera, przewodniczącego Sejmu o tym, że w ich otoczeniu znajduje się osoba zwerbowana przez wywiad innego państwa. Szeff DBP powiedział, że ostatnio znacznie zaktywizował się rosyjski wywiad. Twierdzi on, że wznowiona została działalność nie tylko byłego KGB, który się podzielił na wywiad (SWR) i kontrwywiad (FSB), ale też działalność rosyjskiego wywiadu wojskowego GRU.

M. Laurinkus twierdzi, że podobnie się dzieje na Łotwie i w Estonii i że wykorzystuje się również byłych agentów, ale w pracy stosuje się też nowe metody.

„W rzeczywistości dawna agencja GRU i KGB nie ma dostępu do nowych źródeł informacji. Dlatego też głównym zadaniem Departamentu Bezpieczeństwa Litwy jest ustalenie nowych ludzi, zwerbowanych po roku 1990”, zaznaczył szef DBP. (BNS)

Jak podaje gazeta, te przesłanki „Sodra” opiera na nowelizacji przyjmowanej przez Sejm ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym, przewidującą wprowadzenie od roku przyszłego obowiązkowe ubezpieczenia właścicieli patentów, a od roku 2000 - również ulgowe ubezpieczenie rolników. (BNS)

NASI CZYTELNICZY

CZY TRZEBA UTRACIĆ, ŻEBY ODCZUĆ, CO POSIADALIŚMY...

- Może dlatego jest mi tak bliskie to pismo, gdyż jesteśmy swego rodzaju rówieśnikami - od tych słów rozpoczęła rozmowę nasza wieloletnia Czytelniczka pani Franciszka Tarańczuk. - W 1953 roku, kiedy ukazał się pierwszy numer „Czerwonego Sztandaru”, rozpoczęłam akurat pracę w wileńskiej Fabryce Galanterii Skórzanej - dziś „Vilga”. Czy Pani wie, że ta nowa nazwa mego rodzinnego zakładu jest właściwie moja. Ogłoszono konkurs. Każdy mógł zgłaszać propozycje. Zgłosiłam właśnie - „Vilga” (skrót od Vilnius i galanteria). No i zwyciężyłam. Przyjemnie. Chociaż właściwie to ja już nie pracuję. Od sześciu lat na emeryturze. - Wracając do tych pierwszych dni pracy i gazety, to tak mi się one wzajemnie popręplatały, że były jednością. Każdy dzień rozpoczynałam i rozpoczynałam stale od przeglądania swej gazety, która dała mi nie tylko wiele porad, ale pomogła też rozszerzyć swą wiedzę o wielu aspektach życia. Gdy były organizowane różnorodne konkursy, zawsze brałam w nich udział. Wygrałam raz nawet wyścigkę do Polski. W tamtych latach, to było dla mnie niemałe przeżycie. Grupa była wspaniała i wrażenia ogromne.

Gdy się kogoś kocha, to kocha bez ograniczeń. Wielu dziś mówi - nie czytam, bo nie ma co czytać. Ależ to nieprawda, tak może powiedzieć tylko ten, kto nie ma ani sentymentu, ani potrzeby czytania w języku ojczystym. Były oczywiście i lepsze i gorsze lata w życiu gazety. Dziś przyniosłam swą skromną „cegiełkę” na wsparcie „Kuriera”, bo wiele razy gazeta nam, czytelnikom, pomagała. Radziła, ukierunkowywała, walczyła z biurokratami, których w każdym ustroju nie brakuje. Obecnie, więc, gdy codzienne pismo znalazło się w trudnej sytuacji finansowej, pomóżmy mu my, czytelnicy.

Nie potrzeba tu ogromnych sum. Sama takowych nie posiadam, żyjemy z mężem ze skromnych emerytur, ale gazeta w naszym domu jest codziennie. Był okres, że załatwialiśmy prenumeratę z odbiorem w redakcji. Teraz, kiedy jesteśmy starsi, byłoby to dla nas uciążliwe codzienne chodzenie - mamy prenumeratę. Zaoszczędzimy na czymś innym te dodatkowe kilka litów, za dostarczenie.

Tym bardziej, że ostatnio „Kurier” nabiera nowego tchu. Znowu pojawiły się konkursy, rubryki nowe i te stare. Przyjemnie wziąć pismo do ręki. Nie mogę sobie wyobrazić, żeby nadszedł taki dzień, gdy nie będzie codziennej gazety, czy wtedy docenimy to, co posiadaliśmy?..

Helena GLĄDKOWSKA
NA ZDJĘCIU: Pani Franciszka Tarańczuk, Czytelniczka naszego pisma od pierwszego jego numeru.
Fot. Marian Paluszkiewicz

BĘDZIE 600 TYS. LT

WYGRANĄ „TELELOTO” PODZIELILI DWAJ GRACZE

W niedzielę wielką nagrodę 121 ciągnięcia „Teleloto” - 111 914 Lt podzielił dwaj uczestnicy loterii. Każdemu przypadło po 55 957 Lt.

Według danych centralnego komputera, szczęśliwe losy nabyte zostały w Salantai, w sklepie „Pas Rima” oraz w Kownie, w sklepie „Rugelis”.

Samochód Toyota Corolla przypadł uczestnikowi loterii, który nabył los w poswolskim sklepie „Vysznios žiedas”.

Garnca złota, zawierającego 478 000 Lt, nikt nie wygrał.

Prawdopodobnie w następną niedzielę w gamecu złota będzie 600 tys. Lt. Dodatkowa nagroda - samochód ford escort.

KRONIKA POLICYJNA

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 2 sierpnia br. w kraju zanotowano 103 przestępstwa, w tym: 1 obrażenie ciała, 1 gwałt, 18 rabunków, 83 kradzieże. Skradziono 5 samochodów, znalezione - 4.

Zanotowano 21 wypadków drogowych i 4 pożary. Znalezione zwłoki 8 osób. Zatrzymano 13 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Zabójstwo dziewczynki wstrząsnęło rej. birżańskim

W piątek około godz. 11 we wsi Mickunys w rej. birżańskim znalezione zostały zwłoki zamordowanej w sposób okrutny dziewięcioletniej Tomy Szeszute. Ciało znalazły matka zabitej Elena Szeszkiene oraz matka konkubina Albertasa Buivydisa na skraju wsi, na terytorium byłego kolchozu.

Przypuszcza się, że dziewczynkę najpierw bito po głowie kawałkiem drewna, później zmiżdżono kamieniem, który znalezione w pobliżu. Dookoła miejsca wypadku trawa była zdeptana, widocznie dziecko stawało opór. Ofiara była do połowy rozebrana, jednak w niedzielę jeszcze nie było wiadomo, czy została zgwałcona.

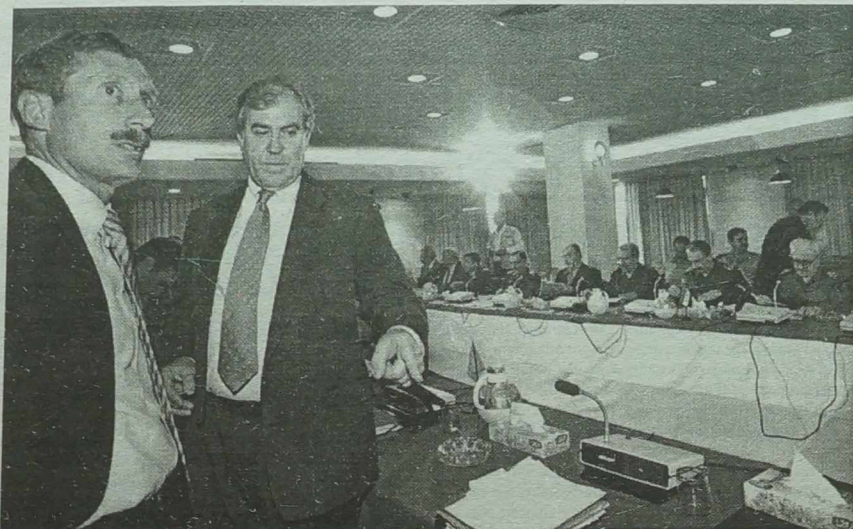
Mąż E. Szeszkiene i ojciec Tomy i młodszego o rok Tadasa obecnie odbywa w więzieniu karę za zabójstwo i chuliganizm. Od roku Elena mieszka z

konkubinem A. Buivydisem, który jest najstarszy z 8 dzieci Buivydiene i z którym ostatnio się kłócili. W ubiegłym czwartek Albertas z 17-letnim bratem Gintaraszem pojechał na rowerze do Eleny, by pogodzić się. Po pewnym czasie E. Szeszkiene poprosiła, aby Gintaras i Torna odwieźli rowerzy do przyszłej wioski... Dziewczynka tego dnia nie wróciła. Matka pomyślała, że została tam na noc. Gdy córka nie zjawiła się również nazajutrz, Elena przypuszciała, że zabrała się z dziećmi. Wyjaśniło się jednak, że Gintaras do rodzicielskiego domu wrócił sam z dwoma rowerami... Później i on zaginął, chociaż widział go jeszcze kilka osób. Matka, Stase Buivydiene, nie wierzy, żeby Gintaras mógł popełnić takie przestępstwo...

W niedzielę podejrzanego jeszcze nie ujęto. Policja sprawdza dwie wersje tego tragicznego zdarzenia i jest przekonana, że przestępstwo zostanie wykryte.

Przygotowała I. L.

Szef Specjalnej Komisji ONZ do spraw Rozbrojenia Iraku (UNSCOM) Richard Butler odbył w poniedziałek rozmowy z wicepremierem Iraku Tarikiem Azizem i innymi członkami władz w Bagdadzie.

Irak domaga się zniesienia sankcji gospodarczych wprowadzonych w 1990 roku, po irackiej inwazji na Kuwejt. Jest to jednak uzależnione od tego, czy Irak całkowicie pozbył się broni nuklearnej, biologicznej i chemicznej oraz rakiet o zasięgu ponad 150 km.

Irak twierdzi, że spełnił te warunki. Inspektorzy ONZ mają co do tego wątpliwości.

Bezpośrednio po zakończeniu spotkania wicepremier Tarik Aziz oskarżył inspektorów ONZ o „nieuczciwość” i „brak poświęcenia” w wykonywaniu obowiązków. Jego zdaniem inspektorzy służą interesom Stanów Zjednoczonych.

Fot. EPA-ELTA

Powódź

Chiny wysadzają tamy na rzece Jang-cy

Chiny rozpoczęły wysadzanie tam na największej rzece kraju Jang-cy, aby umożliwić rozlanie się wezbranych wód po polach i ochronić pobliskie miasta przed powodzią - poinformowała w poniedziałek agencja Xinhua.

W prowincji Hubei w centralnych Chinach, jedenaście niewielkich tam zostało wysadzonych w powietrze, aby umożliwić rozlanie się wód. Prawie 10 tys. domów znalazło się pod wodą.

Akcja ta - według Xinhua - pozwoli uchronić położone nad Jang-cy 7-milionowe miasto Wuhan, jeden z największych ośrodków przemysłowych Chin, zagrożony od kilku tygodni przyborem wody w tej rzece.

Nie wykluczone, że sytuacja powodziowa wymusi kolejne kroki tego rodzaju.

W wywiadzie, który ukazał się w poniedziałkowym wydaniu pekiń-

skiego dziennika „China Daily”, członek komisji zapobiegania powodziom oświadczył, że aż 50 miliardów metrów sześciennych wody może zostać skierowanych na pola w 40 strefach położonych wzdłuż głównego koryta rzeki.

Pozwoli to obniżyć poziom wód na rzece o około pół metra - dodał wspomniany ekspert, który podkreśla, że ma to na celu uratowanie dużych miast i infrastruktury w postaci linii energetycznych, kolei, dróg i mostów.

Łącznie we wspomnianych 40 strefach - o powierzchni 12 tys. km kw - mieszka około pięciu milionów ludzi. Na razie ewakuowano mieszkańców siedmiu takich stref.

Powodzie, jakie w ciągu ostatnich trzech miesięcy nawiedziły południe Chin, spowodowały śmierć co najmniej 1200 ludzi.

Izrael

Sąd odebrał cyrkowi zwierzęta

Sąd w Hajfie, w północnym Izraelu, postanowił ukarać występujący w tym kraju od pół roku włoski cyrk Medrano. Odbierano mu zwierzęta z powodu złego ich traktowania - poinformowały w poniedziałek źródła sądowe.

„Lwy były trzymane w małych klatkach, które praktycznie uniemożliwiały im jakiegokolwiek ruch. Także słonie cierpiały z powodu zbyt małych klatek, w których je przewożono, spędane na dodatkach łańcuchami” - powiedział dziennikarzem weterynarz izraelskiego Ministerstwa Rolnictwa Hagai Almagor.

Jednak z braku miejsca lub z przyczyn weterynaryjnych żaden izraelski ogród zoologiczny nie zgodził się przyjąć tych zwierząt, co prawdopodobnie zmusi cyrk do przerwania tournée i powrotu do kraju.

W. Brytania

Księżniczka z kolczykiem w języku

Wielkie poruszenie w brytyjskiej rodzinie królewskiej wywołało przekucie sobie języka przez 17-letnią Zareę, córkę księżnej Anny i wnuczkę panującej królowej Elżbiety - poinformował w poniedziałek dziennik „The Sun”.

Zara pokazała przekuty język, na którym nosi metalowe kółko, gościom na przyjęciu wydanym niedawno przez jej kuzynów Williama i Harry’ego (synowie tragicznie zmarłej Diany) z okazji 50. urodzin ich ojca Karola.

Pałac Buckingham oświadczył, że „nie ma żadnego komentarza” w tej sprawie.

Według „The Sun”, jeden z przodków Zary, książę Albert - mąż królowej Wiktorii - sam był zwolennikiem „piercingu” (przekuwania) i do dziś jeden z takich „piercingów” nosi jego imię: chodzi mianowicie o pierścienek noszony na... penisie.

Czechy

Prezydent Havel poddany tracheotomii

Prezydent Czech Vaclav Havel został poddany w poniedziałek w południe operacji tracheotomii w związku z ostrą niewydolnością płuc stwierdzoną w nocy u pacjenta.

Lekarze praskiego szpitala wojskowego, gdzie przebywał Havel, stwierdzili zapad płuca i potwierdzili konieczność tracheotomii w celach - jak to określili - zapobiegawczych.

Tracheotomia jest to wykonanie w tchawicy bezpośredniego otworu do oskrzeli, co pozwala skrócić drogę oddechową, zmniejszając wysiłek pacjenta.

Był to u Havela trzeci zabieg tego typu. Po raz pierwszy zrobiono Havelowi tracheotomię w 1996 r., gdy operowano mu złośliwego guza w płucu i po raz drugi wiosną 1998 r. w Innsbrucku, gdy był operowany w związku z perforacją jelita grubego.

26 lipca 61-letni prezydent Czech - hospitalizowany trzy dni wcześniej - został poddany kolejnej operacji jelita grubego.

Kongo

Ucieczka ministra spraw zagranicznych?

Grupa wyższych urzędników rządu Demokratycznej Republiki Kongo (dawnego Zairu), w tym minister spraw zagranicznych Bizima Karaha, uciekła z kraju - twierdzą regionalne źródła wywiadów-cze.

Według Reutersa ucieczka jest związana z rebelią wojskową ogłoszoną w poniedziałek przez jednego z dowódców w prowincji Kiwu we wschodnim Kongu, który oskarża reżim prezydenta Laurenta Desire Kabili o „nepotyzm, korupcję i złe zarządzanie”.

Wspomniane źródła poinformowały agencję Reuters, że Karaha - do niedawna jeden z najbliższych współpracowników Kabili - uciekł wraz z wpływowym ministrem stanu przy urzędzie prezydenta Deogratiasem Bugerą.

Nie wiadomo, do jakiego kraju mieli wyjechać wspomniani ministrowie, ale źródła są pewne, że nie ma ich w Kongu. Ich ucieczka może mieć związek z aresztowaniem siedmiu wysokiej rangi oficerów, w tym dowódcy żandarmerii wojskowej, o której poinformował sam prezydent Kabila.

Turystyka

Grupowo, daleko i do miast

Ze wstępnych podsumowań tegorocznego sezonu turystycznego wynika, sporządzonych przez biuro turystyczne Dertour, że w tym roku o kilkanaście procent więcej Niemców podróżowało do Azji, obu Ameryk i na odległe kontynenty. Pozytywny jest bilans wycieczek po miastach.

Z kolei według zestawienia, które przygotował gigant turystyczny TUI, w tym roku z 41 do 46 proc. zwiększyła się liczba tych, którzy zamawiają wycieczkę w pakiecie, czyli ze wszystkim: przejazdem, noclegiem, wyżywieniem.

Niemiecki turysta, jak każdy inny, oczywiście szuka oferty możliwie taniej. Jednak zważa przy tym na jakość, a konkretnie na rozsądną proporcję między ceną a jakością usługi. Tylko dla 1/3 turystów liczy się przede wszystkim niska cena.

Co roku statystyczny Niemiec wydatkuje na urlop za granicą ponad tysiąc marek. A przecież odwiedza jeszcze kurorty w kraju. Znaczna część Niemców tegoroczny urlop ma już za sobą, ale wielu właśnie go rozpoczęło.

Dopiero w miniony weekend wyjechały na wakacje dzieci z Bawarii i Badenii-Wirtembergii. W niemieckich krajach związkowych terminy letnich wakacji są zróżnicowane.

Miniona sobota i niedziela dostarczyły informacji o priorytetach podróżniczych: zatkane były autostrady, wiodące na południe, do Austrii i dalej do Włoch. Te dwa kraje, a także Hiszpania i Francja, to najbardziej popularne cele wояży niemieckich urlopowiczów.

Niemcy równie chętnie jeżdżą na północ, zwłaszcza do Danii. Tak jak na południu w niewralgiczne dni bywa kompletnie zatłoczona autostrada A-8 czy A-9 w kierunku Austrii, tak na północy w miniony weekend trudno było poruszać się autostradą A-7 do Hamburga i dalej do północnej granicy.

Pożegnanie

Zmarł Alfred Schnittke

Rosyjski kompozytor Alfred Schnittke zmarł w poniedziałek w Hamburgu w wieku 64 lat wskutek wylewu krwi do mózgu - poinformowała rozgłośnia „Echo Moskwy”.

Schnittke, który pochodził z niemieckiej mniejszości w Rosji (Niemców Nadwołżańskich), był kompozytorem bardzo płodnym i bardzo czę-

stym. Popularna, również ze względu na snobistycznych, jest wyspa Sylt na Morzu Północnym. Można tam sobie zafundować kosztowną siedmiodniową kurację za 1.450 marek, a w tym basen, masaż, saunę, solarium, kosmetyki na plaży itp. Oczywiście da się przez tydzień żyć i za 500 marek w niezłym hoteliku ze śniadaniem.

W górzystym Szwarcwaldzie z kolei, nie opodal jeziora Titisee, na początku sierpnia czekają pokoje w przytulnym pensjonacie tylko za 460 marek od osoby na tydzień ze śniadaniem i kolacją. Ale trzeba przyjechać we dwoje.

Komu mało ciepła w Niemczech, ma szansę w sierpniu polecieć na Kretę i w trzygwiazdkowym hotelu przeżyć tydzień, ze śniadaniem i kolacją, za jedyne 900 marek, łącznie z przelotami.

Sporym wzięciem cieszą się kurorty wschodnionieemieckie. Jeden z najbardziej znanych to Warnemünde pod Rostockiem, zwany niekiedy bałtyckim „Monte Carlo”. W reprezentacyjnym hotelu „Neptun” za czasów NRD-owskich bawili Polacy, Czesi, Rosjanie, stanowiąc wówczas 1/3 gości.

Teraz do „Neptuna” prawie wyłącznie zjeżdżają Niemcy, zwłaszcza z terenu byłej NRD. Dawni NRD-owcy, po zachylnieciu się wolnością, już „zaliczyli” Majorję, Rzym, Londyn, Paryż, Turcję i egzotyczną Tunezję i obecnie znów odkrywają Rugię czy Uznam.

Np. na wyspie Uznam obok polskiej granicy za wynajęcie dla sześciu osób mieszkania bez świadczeń trzeba zapłacić 750 marek za tydzień.

Kto chce, może polatać nad Polską. „Nostalgia nad chmurami” - nawiązała swą ofertę biuro „Róża Wiatrów”. Proponuje w dniach 14-16 sierpnia lot starym bombowcem amerykańskim DC 4 Skymaster z Berlina do Wrocławia, a potem do Gdańska. W obu miastach zwiedzanie i nocleg. Cena 1.870 marek.

sto grywanym. Skomponował m.in. pięć symfonii, cztery koncerty skrzypcowe i muzykę do ponad 40 filmów.

W początkach swej kariery był pod wpływem kompozytorów takich, jak Prokofiew i Szostakowicz.

Zgodnie z życzeniem rodziny, kompozytor zostanie pochowany w Moskwie.

„Słyszając głos Pana, serc nie zatwardzajcie”

(Dokończenie ze str. 1)

„Coż masz z wielkiego trudu?”

Nie tylko kościół, ale i podwórze przykościelne wypełniło się po brzegi. Gdy biskup, który celebrował Mszę św. uczynił znak krzyża i zaśpiewał: „Pan z Wami” wierni odpowiadali tak głośno i dobitnie, jakby zabiegając o to, czy tam na Niebiosach na pewno ich słyszą.

Wydaje się, że nieprzypadkowo poświęcenie obrazu zbiegło się z nabożeństwem, którego przewodnią myślą była przypowieść ewangeliczna o człowieku, co się głośił, gdzie plon złoży, bo spichrze ma za małe. Zdecydował więc zbudować nowe, by resztę życia w pełnym dostatku i uciechach spędzić. Wtem usłyszał głos: „Głupcze, jeszcze tej nocy zażądają od ciebie twojej duszy”. Obraz Sądu Ostatecznego dobitnie potwierdza myśl, że z wielkich trudów zabiegania o sprawy doczesne, pozostaje tylko marność.

Na pytanie, skąd się wzięła myśl umieszczenia w kościele takiego,

Dzieciaki deklamują wiersze i składają kwiaty na ręce Ekscelencji Juozasa Tunaitisa

Rozśpiewany proboszcz, rozśpiewana parafia

Trzeba mieć chyba ogromny autorytet, by w tak upalny, letni dzień, gdy wolny czas można spędzić nad uroczą Mereczanką, ściągnąć takie tłumy ludzi, aby wspólnie chwalić Boga.

-Nigdy tu nie było tylu wiernych, jak przy obecnym proboszczu - mówią parafianie. On do każdego potrafi dojść, opiekuje się ludźmi starszymi, samotnymi, młodzieżą szkolną.

-Gdy przyjechał do nas ksiądz Józef - mówi członkini zespołu „Turgielanka”- na Boże Narodzenie zorganizował konkurs. Każda wieś musiała coś zaśpiewać. W ten sposób wyłoniły się talenty i powstał zespół.

Turgielanie pięknie śpiewają w kościele, z okazji świąt, na pogrzebach, weselach, chrzcinach, przy każdej okazji rodzinnej i na co dzień przy pracach w polu i w domu. To ksiądz Józef zadbał o śpiewniki nie tylko religijne, ale i świeckie, sam dobrał piosenki, które często wraz ze swoimi parafianami śpiewa, w ten sposób krzewiąc folklor regionu, ucząc kulturalnej rozrywki i chwaleń Boga na różne sposoby.

Malarz Robert Bluj i proboszcz Józef Aszkielowicz na tle obrazu „Sąd Ostateczny” o dość rzadkiej treści, obrazu, proboszcz Józef Aszkielowicz odpowiedział:

- Myśl z pewnością od Boga dana. Gdy w Gdańsku w kościele Mariackim zobaczyłem oryginał pędzla Hansa Memlinga, zrobił na mnie ogromne wrażenie i cały czas szukałem kogoś, kto by kopię mógł zrobić. Chcę sam być zbawiony i by cała moja parafia była zbawiona - mówił ksiądz Józef.

Podczas ceremonii poświęcenia, gospodarz parafii serdecznie dziękował Ekscelencji księdzu biskupowi Juozasowi Tunaitisowi, autorowi płótna Robertowi Blujowi, sponsorom Zbigniewowi Gryszkiewiczowi z Gdańska i Januszowi Kudle z Chicago, procesantkom, chórzystom, młodzieży, parafianom i gościom wyrażając nadzieję, że refleksje przed tym obrazem pomogą niejednemu zastanowić się nad życiem i być może skorygować je.

Kościół szczelnie wypełnili wierni

Po zakończonej uroczystości jeszcze długo gwaro było przy kościele, śpiewała młodzież (a było jej wyjątkowo dużo) oraz starsi. Śpiewano też na plebanii, rej wodził proboszcz.

Turgiele - jedna z największych parafii w diecezji. Jeśli się uwzględni, że ks. Józef obsługuje też Taboryszki, dojeżdża na Białoruś budować kościół, to można tylko, w tym dobrym sensie, pozazdrościć siły, hartu ducha i odnalezienia sensu życia.

Na zakończenie tej religijnej refleksji a u progu święta Przemienienia Pańskiego, gdy wierni będą się modlić o powołania kapłańskie, życzymy księdzu Józefowi Aszkielowiczowi oraz Jego Parafianom wszelkich darów Nieba i Ziemi jeszcze na długie lata.

Julitta TRYK
Fot. Marian Paluszkiwicz

Najwspanialiej podczas procesji wyglądała dziatwa

Ustawa Republiki Litewskiej O nowelizacji artykułów 8¹, 35, 54, 54¹, 131¹, 227², 234, 234¹, 294, 295, 321², Kodeksu Karnego i uzupełnieniu artykułem 227³

14 maja 1998 r., nr VIII-744

(Dz. U., 1961, nr 18-147; 1967, nr 18-164; 1972, nr 21-159; 1974, nr 6-43; 1987, nr 21-263; 1990, nr 31-740; 1991, nr 36-975; 1993, nr 5-90, nr 72-1344; 1994, nr 60-1182, nr 92-1799; 1995, nr 55-1358, nr 104-2325; 1996, nr 9-217, nr 64-1510, nr 67-1597, nr 73-1748; 1997, nr 12-229, nr 65-1534; 1998, nr 17-397, nr 42-1140)

Artykuł 1. Nowelizacja części 2 artykułu 8¹

W części 2 artykułu 8¹ zamiast słów „terroryzowanie osoby w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 227²)” wpisać słowa „akt terroru (artykuł 227²)”, zamiast słów „sprzedaż i przekazywanie w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 234¹)” wpisać słowa „i sprzedaż (artykuł 234¹)” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„Do ciężkich przestępstw należą: szczególnie niebezpieczne przestępstwa stanu (artykuły 62-71), nadużywanie oficjalnych pełnomocnictw (74), bandytyzm (artykuł 75), masowe rozruchy (artykuł 78), nielegalny przewóz osób na terytorium Republiki Litewskiej, wewnątrz niego lub z niego albo ich ukrywanie (artykuł 82¹), uszkodzenie dróg komunikacyjnych i środków transportowych (artykuł 85), zabójstwo z premedytacją (artykuły 104-106), umyślne ciężkie obrażenia ciała (artykuł 111), gwałt (artykuł 118), wzięcie zakładników (artykuł 131¹), szczególnie złośliwe chuligaństwo (część 3 artykułu 225), przestępcze ugrupowanie (artykuł 227²), akt terroru (artykuł 227²), nielegalne produkowanie, nabywanie, przechowanie, przewożenie, przesyłanie, sprzedaż lub inne rozpowszechnienie substancji psychotropowych albo narkotycznych w okolicznościach obciążających (części 3, 4 i 5 artykułu 232¹), grabież substancji psychotropowych lub narkotycznych w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 232²), organizowanie lub utrzymywanie spelun do używania substancji psychotropowych lub narkotycznych (artykuł 232²), nakłanianie do używania substancji psychotropowych lub narkotycznych w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 232²), nielegalne noszenie, przechowanie, nabywanie, produkowanie i sprzedaż broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych (artykuł 234), grabież broni palnej, amunicji, materiałów lub ładunków wybuchowych (artykuł 234), uzbrajanie grup przestępczych (artykuł 234¹), uprowadzenie statków powietrznych (artykuł 249²), niewykonanie rozkazu w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 251), stawianie oporu zwierzchnikowi (artykuł 253), działania przemocy wobec podwładnego (artykuł 254), naruszenie przepisów przewidzianych w regulaminach służby w ochronie kraju w okolicznościach szczególnie obciążających (część 3 artykułu 256), niezgodny z prawem rozkaz (artykuł 257), maruderstwo (artykuł 261), umyślne zniszczenie lub uszkodzenie majątku ochrony kraju w okolicznościach obciążających (artykuł 264), opuszczenie ginącego okrętu wojennego w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 268), kradzież popelniona z włamaniem się do lokalu mieszkalnego i kradzież popelniona na wielką skalę (części 3 i 4 artykułu 271), rabunek (artykuł 272), zagarnięcie majątku (artykuł 273), oszustwo na szczególnie wielką skalę (część 3 artykułu 274), przywłaszczenie lub zmarnotrawienie majątku na szczególnie wielką skalę (część 3 artykułu 275), umyślne zniszczenie lub uszkodzenie majątku w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 278), wzięcie łapówki (artykuł 282), wtarcanie się do działalności dochodzeniowej, śledczej, prokuratora, sędziego lub komornika sądowego w okolicznościach obciążających (część 3 artykułu 298), dezorganizowanie pracy zakładów karnych w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 303), przemyt (artykuł 312), bezprawne niewywożenie towarów lub produkcji z Republiki Litewskiej w okolicznościach obciążających (część 3 artykułu 312¹), pranie pieniędzy (artykuł 326), produkcja, przechowanie lub puszczanie w obieg fałszywych pieniędzy albo papierów wartościowych (artykuł 327¹).

Artykuł 2. Uzupełnienie części 1 artykułu 35

W części 1 artykułu 35 po słowach „przestępcze ugrupowanie (artykuł 227²)” wpisać słowa „akt terroru (artykuł 227²)”, dokonany z pobudek własnej korzyści” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„Konfiskata majątku jest dodatkową karą, którą sąd orzeka obowiązkowo za następujące przestępstwa: ludobójstwo (artykuł 71), bandytyzm (artykuł 75), nielegalne przewożenie osób na terytorium Republiki Litewskiej, wewnątrz niego lub z niego albo ich ukrywanie (artykuł 82¹), zabójstwo z premedytacją z pobudek własnej korzyści (punkt 8 artykułu 105), wzięcie zakładników (artykuł 131¹), import, tranzyt lub eksport towarów i technologii strategicznych bez posiadania licencji (artykuł 214¹), przestępcze ugrupowanie (artykuł 227²), akt terroru (artykuł 227²), dokonany z pobudek własnej korzyści, nielegalna produkcja, nabywanie, przechowanie, przewożenie, przesyłanie, sprzedaż albo inne rozpowszechnienie substancji psychotropowych lub narkotycznych (części 3, 4 i 5 artykułu 232¹), grabież substancji psychotropowych lub narkotycznych (artykuł 232²), nakłanianie do używania substancji psychotropowych lub narkotycznych (części 2 i 3 artykułu 232²), grabież broni palnej, amunicji, materiałów lub ładunków wybuchowych (artykuł 234), kradzież (części 2, 3, 4 artykułu 271), rabunek (artykuł 272), zagarnięcie majątku (artykuł 273), oszustwo (część 3 artykułu 274), przywłaszczenie lub roztrwonienie majątku (część 3 artykułu 275), wzięcie łapówki (artykuł 282), przyjęcie bezprawnego wynagrodzenia (artykuł 283), przekupstwo (część 2 artykułu 284), nadużycie stanowiska służbowego (część 2 artykułu 285), przekroczenie pełnomocnictw służbowych (część 2 artykułu 287), fałszerstwo służbowe (część 2 artykułu 289), prowadzenie zakazanej działalności komercyjnej, gospodarczej, finansowej lub zawodowej albo działalności, na którą potrzebne jest zezwolenie (artykuł 306), nielegalna działalność przedsiębiorstwa (artykuł 307), używanie znaku towarowego innego przedsiębiorstwa (artykuł 308), produkcja, sprzedaż lub przechowanie fałszywych towarów (artykuł 309), produkcja, przechowanie, prze-

wożenie, sprzedaż bimburu, zacieru, innych mocnych napojów alkoholowych domowego wyrobu, niedenaturowanego alkoholu etylowego, produkcja, przechowanie, przewożenie lub sprzedaż denaturowanego alkoholu etylowego, technicznego alkoholu etylowego i ich rozróżni, aparatów do ich wytwarzania (artykuł 310), oszukiwanie konsumentów (artykuł 311), przemyt (artykuł 312), bezprawne niewywożenie towarów lub produkcji z Republiki Litewskiej (artykuł 312¹), oszukiwanie oświadczenia o działalności przedsiębiorstwa (artykuł 313), wykorzystanie pożyczki nie według przeznaczenia (artykuł 314), doprowadzenie do bankructwa (części 2 i 3 artykułu 315), nierzetelność lub oszustwo dłużnika (artykuł 316), szpiegostwo przemysłowe (artykuł 317), przyjęcie niezasadzonego wynagrodzenia (artykuł 320), nadużywanie zaufania w działalności gospodarczej (artykuł 321), oszukiwanie prowadzenie ewidencji (artykuł 323), świadome przedstawienie nieprawidłowych danych o dochodach lub zysku (artykuł 324), unikanie podatków (artykuł 325), pranie pieniędzy (artykuł 326), bezprawne wydanie pożyczki bankowej (część 2 artykułu 326¹), produkcja, przechowanie lub puszczanie do obiegu fałszywych pieniędzy albo papierów wartościowych (artykuł 327), produkcja fałszywych znaczków pocztowych, biletów przejazdu (artykuł 328), produkcja, sprzedaż, przechowanie lub wykorzystanie fałszywych bandedoli towarowych lub innych specjalnych znaków (artykuł 328¹), naruszenie aktów normatywnych o operacjach z pieniędzmi lub papierami wartościowymi (artykuł 329), otrzymanie pożyczki bankowej w drodze oszustwa (artykuł 329¹), złośliwe uchylanie się od zwrotu pożyczki (część 2 artykułu 329¹).

Artykuł 3. Nowelizacja punktu 2 części 8 artykułu 54

W punkcie 2 części 8 artykułu 54 zamiast słów „terroryzowanie osoby w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 227²)” wpisać słowa „akt terroru (część 1 artykułu 227²)” bez okoliczności obciążających” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„2) skazaniem za bandytyzm (artykuł 75); zabójstwo z premedytacją (artykuł 104); umyślne ciężkie obrażenia ciała w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 111); chuligaństwo w okolicznościach obciążających (część 3 artykułu 225); akt terroru (część 1 artykułu 227²) bez okoliczności obciążających; nielegalna produkcja, nabywanie, przechowanie, przewożenie, sprzedaż albo inne rozpowszechnienie substancji psychotropowych lub narkotycznych (części 4 i 5 artykułu 232¹); nakłanianie niepełnoletnich do używania substancji psychotropowych lub narkotycznych (część 3 artykułu 232²); grabież substancji psychotropowych lub narkotycznych (artykuł 232²), dokonana sposobem rabunku; bezprawne noszenie, przechowanie, nabywanie, produkowanie, sprzedaż i przekazywanie broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 234); grabież broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych (artykuł 234¹), popelniona sposobem rabunku; uzbrajanie grup przestępczych (artykuł 234¹); rabunek w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 272); dezorganizowanie pracy zakładów karnych (artykuł 303).

warunkowo zwolnienie z kary przed terminem albo zastąpienie części nie odbytej kary łagodniejszą karą może być stosowane wobec nich po faktycznym odbyciu 4/5 wyznaczonego czasu kary”.

Artykuł 4. Uzupełnienie punktu 3 artykułu 54¹

W punkcie 3 artykułu 54¹ po słowach „ugrupowanie przestępcze (artykuł 227²); wpisać słowa „akt terroru w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 227²)” i punkt ten dać w następującym brzmieniu:

„3) wobec osoby skazanej za zabójstwo z premedytacją w okolicznościach obciążających (artykuł 105); zgwałcenie, jeśli dokonała tego grupa osób albo spowodowała to szczególnie ciężkie skutki, jak też zgwałcenie nieletniej, małoletniej (części 3 i 4 artykułu 118); wzięcie zakładników (artykuł 131¹); zamach na życie policjanta lub pomocnika policji (artykuł 203¹); przestępcze ugrupowanie (artykuł 227²); akt terroru w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 227²); uprowadzenie statku powietrznego (artykuł 249²).

Artykuł 5. Unieważnienie części 3 artykułu 131¹

Unieważnić część 3 artykułu 131¹.
Artykuł 6. Nowelizacja artykułu 227²
Znowelizować część 2 artykułu 227² i dać go w następującym brzmieniu:

„Artykuł 227. Terroryzowanie człowieka
Zastraszenie człowieka groźbą mu wysadzeniem w powietrze, podpaleniem lub innym działaniem niebezpiecznym dla życia, zdrowia lub majątku człowieka, jak też systematyczne zastraszanie człowieka z zastosowaniem innej przemocy psychicznej -
karane jest pozbawieniem wolności do lat 5 i grzywną albo bez niej”.

Artykuł 7. Uzupełnienie Kodeksu artykułem 227³

Uzupełnić Kodeks artykułem 227³:
„Artykuł 227³. Akt terroru
Podłożenie materiału wybuchowego w celu spowodowania wybuchu, jak też wysadzenie w powietrze lub podpalenie, jeśli zostało to zrobione w miejscu zamieszkania, pracy, zgromadzenia ludzi lub publicznym -
karane jest pozbawieniem wolności do lat 10.

To samo działanie, które spowodowało uszkodzenie obrażenia ciała albo jeśli z tego powodu został zniszczony lub uszkodzony środek transportowy albo budynek czy znajdujące się w budynku wyposażenie, albo akt terroru dokonany przez zorganizowaną grupę -

karane są pozbawieniem wolności od lat 3 do 12.

Akt terroru, który spowodował niezbyt ciężkie lub ciężkie uszkodzenie ciała dla trzech lub więcej osób, czy też śmierć poszkodowanego, jak również wysadzenie w powietrze albo podpalenie, wymierzone przeciwko instytucji władzy i administracji państwowej albo przedsiębiorstwu czy urzędowi mającemu strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa narodowego -
Karany jest pozbawieniem wolności od lat 10 do 20”.

Artykuł 8. Nowelizacja części 2 artykułu 234 i unieważnienie części 3

1. Znowelizować część 2 artykułu 234 i dać ją w następującym brzmieniu:

„Nielegalne przechowanie, nabycie, produkcja, sprzedaż lub przekazanie ponad dwóch sztuk broni palnej, ponad 50 sztuk amunicji lub ponad 0,1 kg materiałów czy ładunków wybuchowych -
karane jest pozbawieniem wolności od lat 5 do 10”.

2. Unieważnić część 3 artykułu 234.

Artykuł 9. Nowelizacja części 3 artykułu 234¹

Znowelizować część 3 artykułu 234¹ i dać ją w następującym brzmieniu:

„Kradzież ponad dwóch sztuk broni palnej, ponad 50 sztuk amunicji i ponad 0,1 kg materiałów lub ładunków wybuchowych, jak też kradzież broni palnej, amunicji, materiałów lub ładunków wybuchowych dokonana sposobem rabunku lub przez szczególnie niebezpiecznego recydywistę -
karana jest pozbawieniem wolności od lat 6 do 15”.

Artykuł 10. Uzupełnienie części 1 artykułu 294

W części 1 artykułu 294 po słowach „i liczbie „(artykuł 227²)” wpisać słowa „akcie terroru (artykuł 227²)” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„Niezawiadomienie organów dochodzenia, śledztwa, prokuratury albo sądu bez ważnej przyczyny w ciągu możliwie najkrótszego czasu o wiadomym przygotowaniu, dokonywaniu lub dokonaniu przewiezieniu nielegalnych osób na terytorium Republiki Litewskiej, wewnątrz niego albo z niego lub ich ukrywaniu (artykuł 82¹), zabójstwo z premedytacją (artykuły 104 i 105), tworzeniu ugrupowania przestępczego lub uczestniczeniu w jego działalności (artykuł 227²), akcie terroru (artykuł 227²), grabieży broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych (artykuł 234¹), kradzieży materiałów radioaktywnych (artykuł 234²), uzbrajaniu grup przestępczych (artykuł 234¹) i uprowadzeniu statku powietrznego (artykuł 249²) -
karane jest pozbawieniem wolności do lat dwóch z grzywną lub bez niej albo grzywną”.

Artykuł 11. Nowelizacja części 1 artykułu 295

Znowelizować część 1 artykułu 295 i dać ją w następującym brzmieniu:

Nie zapowiedziane zawczasu „ukrycie zabójstwa z premedytacją (artykuły 104 i 105), umyślne ciężkie obrażenia ciała w okolicznościach obciążających (część 2 artykułu 111), zgwałcenia w okolicznościach obciążających (części 3 i 4 artykułu 118), tworzenia grupy przestępczej lub uczestniczenia w jej działalności (artykuł 227²), aktu terroru (artykuł 227²), nielegalnego produkowania, nabywania, przechowania, transportowania, przesyłania albo sprzedaży substancji psychotropowych lub narkotycznych w okolicznościach obciążających (części 3 i 4 artykułu 232¹), grabieży broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych (artykuł 234¹), kradzieży materiałów radioaktywnych (artykuł 234²), uzbrajaniu grup przestępczych (artykuł 234¹), uprowadzenia statku powietrznego (artykuł 249²), kradzieży w okolicznościach obciążających (części 2, 3 i 4 artykułu 271), rabunku (artykuł 272), zagarnięcia majątku (artykuł 273), przywłaszczenia majątku w okolicznościach obciążających (część 3 artykułu 275), przemytu w okolicznościach obciążających (części 2 i 3 artykułu 312), bezprawne niewywożenie towarów lub produkcji z Republiki Litewskiej w okolicznościach obciążających (część 3 artykułu 312¹), ukrywanie produkcji, przechowania lub puszczania do obiegu fałszywych pieniędzy lub papierów wartościowych (artykuł 327), ukrycie lub umyślne zniszczenie czy uszkodzenie narzędzi i środków, śladów popelnienia przestępstwa, przedmiotów nabytych drogą przestępstwa, jak też dokumentów mających znaczenie dowodowe -
karane jest pozbawieniem wolności do lat 4 z grzywną lub bez niej albo grzywną”.

Artykuł 12. Nowelizacja części 4 artykułu 321²

Znowelizować część 4 artykułu 321² i dać ją w następującym brzmieniu:

„Przewidziane w części 3 artykułu 312 niniejszego kodeksu przemyt broni palnej, amunicji, materiałów i ładunków wybuchowych uważany jest za dokonany w wielkiej ilości, gdy nielegalnie przewozi się ponad dwie sztuki broni palnej, ponad 50 sztuk amunicji, ponad 0,1 kg materiałów lub ładunków wybuchowych”.

Artykuł 13. Stosowanie artykułu 8 niniejszej ustawy

Osoby, które w ciągu dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dobrowolnie poprzez policję oddały do Funduszu Broni nielegalnie nabytą i przechowywaną broń palną, materiały i ładunki wybuchowe, zwalniane są od odpowiedzialności karnej.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej
Prezydent republiki
Valdas ADAMKUS
(Zam. 454)

Ustawa Republiki Litewskiej O wejściu w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej

5 maja 1998 r., nr VIII-724

Artykuł 1. Tryb zatwierdzenia regulaminów

Regulaminy, zatwierdzone przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej obowiązują, o ile nie są sprzeczne z ustawą o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej oraz z innymi ustawami do tego czasu, dopóki Sejm nie zatwierdzi nowych regulaminów, regulujących odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierzy oraz używanie broni.

Artykuł 2. Działalność podmiotów posiadających status osoby prawnej

1. Jednostki, związki lub inne formacje wojskowe, które posiadały status osoby prawnej przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, posiadają ten status dopóty, dopóki nie zostaną wcielone w życie przepisy części 2 i 3 artykułu 11 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, ale nie krócej niż do 1 stycznia 1999 r.

2. Umowy i inne porozumienia (gospodarcze, o dzierżawie, usługach w zakresie ochrony lub innych, o zaopatrzeniu i in.) zawarte przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, ale nie krócej niż do 1 stycznia 1999 r.

3. Umowy i inne porozumienia, które nie odpowiadają ustalonym przez ministra ochrony kraju kompetencjom jednostek, związków lub innych formacji wojskowych oraz trybowi cedowania praw i odpowiedzialności osób prawnych, rozwiązywane są w trybie określonym przez ustawę.

Artykuł 3. Warunki ważności wcześniej zawartych umów o zawodowej służbie wojskowej

1. Wobec umów o zawodowej służbie wojskowej żołnierzy, w czasie których zawierania obowiązywały inne warunki niż ustala ustawa o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, stosowane są

warunki ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, z wyjątkiem wskazanych w części 1 artykułu 5 niniejszej ustawy wymagań wobec warunku wieku zwolnienia do rezerwy odpowiednich oficerów.

2. Zawarte z żołnierzami przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej umowy o zawodowej służbie wojskowej obowiązują aż do wygaśnięcia przewidzianego w nich terminu 5-letniego, jeśli wcześniej nie zostaną rozwiązane na zasadach przewidzianych w artykułach 37 i 38 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej.

3. Żołnierze odbywający zawodową służbę wojskową, z którymi nie została zawarta umowa o zawodowej służbie wojskowej przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej i nie jest zawierana zgodnie z warunkami ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, zwalniani są zgodnie z wymaganiami zawartymi w części 1 artykułu 39 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej.

Artykuł 4. Przyrównanie i przemianowanie stopni wojskowych

Stopnie wojskowe, jakie żołnierze mieli przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, zmieniane są na przyrównane do nich i przemianowane stopnie zgodnie z artykułem 52 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej:

- 1) stopień kapitana marynarki - na stopień komandora-lejtnanta;
- 2) stopień komandora-lejtnanta - na stopień komandora;
- 3) stopień komandora - na stopień kapitana marynarki;
- 4) stopień generała-lejtnanta - na stopień generała-majora;

5) stopień kontradmirała - na stopień admirała flotyli.

Artykuł 5. Wyjątek stosowania warunków wieku przy przejściu żołnierzy do rezerwy

1. Wobec oficerów, którzy rozpoczęli służbę przed 31 sierpnia 1993 r. i nieprzerwanie służą w systemie ochrony kraju i dotychczas posiadali stopień młodszego oficera, nie jest stosowany określony w części 4 artykułu 45 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej warunek wieku przy zwalnianiu do rezerwy młodszych oficerów i majorów (komandorów-lejtnantów).

2. Młodzi oficerowie i majorowie (komandorzy-lejtnanci) odpowiadający warunkom określonym w części 1 tego artykułu zgodnie z punktem 7 części 1 artykułu 38 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej zwalniani są do rezerwy po ukończeniu 47 lat.

Artykuł 6. Rotacja oficerów

Rotację oficerów w systemie ochrony kraju zgodnie z wymaganiami artykułu 57 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej minister ochrony kraju powinien zrealizować (z wyjątkiem przypadków, gdy jest to niemożliwe) nie później niż w ciągu trzech lat od wejścia w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej.

Artykuł 7. Wypłacanie żołdu i dodatków żołnierzom zawodowej służby wojskowej

1. Wysokość żołdu i dodatków określonych w artykule 60 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, jak też tryb ich wypłacania rząd ustala nie później niż do 31 października 1998 r.

2. Zanim rząd ustali żold i dodatki żołnierzom zawodowej służby wojskowej zgodnie z częściami 3, 4 i 5 artykułu 60 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, żold i dodatki żołnie-

rzom zawodowej służby wojskowej wypłaca się przestrzegając warunków i trybu, jakie obowiązywały przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej.

3. Zanim rząd ustali żold i dodatki żołnierzom zawodowej służby wojskowej zgodnie z częściami 3, 4 i 5 artykułu 60 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, stosując normy określone w artykule 40, części 6 artykułu 66 i artykule 67 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, do służbowych poborów przyrównuje się płace żołnierza, określone przed wejściem w życie ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej nie wliczając dodatku za staż.

Artykuł 8. Wypłacanie diet mieszkaniowych

1. Wysokość diet mieszkaniowych przewidzianych w części 9 artykułu 63 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej rząd ustala nie później niż do 31 października 1998 r.

2. Określone w części 9 artykułu 63 ustawy o systemie organizowania ochrony kraju i służbie wojskowej warunki wypłacania diet mieszkaniowych realizowany jest od 31 października 1998 r. stopniowo:

- 1) od 31 października 1998 r. diety mieszkaniowe wypłaca się żołnierzom zawodowej służby wojskowej, którym nie przydzielono mieszkania służbowego (samotnym - osobny lokal mieszkalny), którzy mają poza sobą co najmniej trzy lata zawodowej służby wojskowej, jeśli oni sami lub członkowie ich rodziny (współmałżonek i dzieci) nie mają w miejscu służby na prawach własności mieszkania, domu lub jego części i w ciągu ostatnich pięciu lat nie odstąpili go (z wyjątkiem odstąpienia z powodu rozwiązania małżeństwa);
- 2) od 1 stycznia 1999 r. innym żołnierzom zawodowej służby wojskowej, którym nie przydzielono

mieszkania służbowego (samotnym - osobnego lokalu mieszkalnego), wypłaca się część diet mieszkaniowych o wysokości ustalonej przez rząd;

3) od 1 stycznia 2000 r. diety mieszkaniowe wypłaca się wszystkim żołnierzom zawodowej służby wojskowej, którym nie przydzielono mieszkania służbowego (samotnym - osobnego lokalu mieszkalnego).

Artykuł 9. Stosowanie warunków cywilnej służby w ochronie kraju

1. Warunki cywilnej służby w ochronie kraju określone w artykułach 71-77 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej stosowane są po zatwierdzeniu przez rząd dodatków do wynagrodzeń, przewidzianych w artykule 75, ale nie później niż do 31 października 1998 r.

2. Przewidziane w artykule 76 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej zaopatrzenie cywilów w umundurowanie realizowane jest po zatwierdzeniu przez rząd warunków oraz trybu zaopatrzenia w umundurowanie, ale nie później niż do 1 stycznia 1999 r.

Artykuł 10. Ważność statutu Akademii Wojskowej

Statut Akademii Wojskowej, z wyjątkiem zasad sprzecznych z normami artykułu 20 ustawy o organizowaniu systemu ochrony kraju i służbie wojskowej, obowiązują do czasu, gdy rząd zatwierdzi nowy statut Akademii Wojskowej.

Artykuł 11. Służba żołnierzy w jednostkach służby wewnętrznej

Zanim wejdą w życie przepisy ustawy o podstawach bezpieczeństwa narodowego dotyczące jednostek służby wewnętrznej, na podstawie uchwały Sejmu pewna liczba żołnierzy może być kierowana do odbywania obowiązkowej służby wojskowej w jednostkach służby wewnętrznej.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Valdas ADAMKUS
(Zam. 456)

Ustawa Republiki Litewskiej O uzupełnieniu i nowelizacji artykułów 37, 104, 143 Kodeksu Postępowania Karnego

14 maja 1998 r., nr VIII-745

(Dz. U., 1961, nr 18-148; 1994, nr 95-1862; 1996, nr 53-1248; 1997, nr 69-1730, nr 97-2447; 1998, nr 17-398, nr 42-1141)

Artykuł 1. Uzupełnienie części 1 artykułu 37

W części 1 artykułu 37 po liczbie i słowach „w części 1 artykułu 37” Kodeksu Postępowania Karnego wpisać słowo i liczbę „artykułach 227³” i część tę dać w następującym brzmieniu:

Podlegające „sądowi okręgowemu, w którym sprawy rozpatruje kolegium z trzech sędziów sprawy karne o przestępstwach przewidzianych w artykułach 62-72, 74³, 75, 78, 84, w części 3 artykułu 85, w artykułach 85¹, 89, 105, w

części 2 artykułu 131¹, w artykułach 199¹ i 203¹, w artykule 227¹ (pod warunkiem, że chociażby jedno przestępstwo popełnione przez przestępczą grupę przewidziane jest w części 1 artykułu 37 Kodeksu Postępowania Karnego), artykułach 227³, 249³ i 306¹ Kodeksu Karnego Republiki Litewskiej”.

Artykuł 2. Uzupełnienie części 6 artykułu 104

W części 6 artykułu 104 zamiast liczby „227³” wpisać liczbę „227³” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„Gdy z uzasadnieniem sądzi się, że oskarżony będzie popełniał nowe przestępstwa, może być zastosowane aresztowanie prewencyjne, jeśli uważa się, że oskarżony, któremu zarzuca się popełnienie jednego lub kilku przestępstw przewidzianych w artykułach 62-70, 75, 104, 105, 111, 118-122, 131¹, 203¹, w częściach 2 i 3 artykułu 225, w artykułach 227 - 227³, w częściach 2, 3 i 4 artykułu 232¹, w artykułach 232²-232³, w części 2 artykułu 234, w artykułach 234¹, 234², 249³, 271-275, w części 2 artykułu 278,

w artykułach 282, 285, 287, w części 3 artykułu 298, w artykułach 300, 303 i 312 Kodeksu Karnego Republiki Litewskiej, przed wydaniem wyroku może popełnić jedno z tych przestępstw, jak też gdy się uważa, że przebywając na wolności oskarżony, któremu zarzuca się groźenie, przygotowanie lub zamiar popełnienia przestępstwa, może to przestępstwo popełnić.

Artykuł 3. Uzupełnienie części 3 artykułu 143

W części 3 artykułu 143 po liczbie

„145” wpisać liczbę „227³” i część tę dać w następującym brzmieniu:

„W sprawach o przestępstwa, przewidziane w artykułach 75, 84, 144, 145, 227³, 282-289, 312 i 329 Kodeksu Karnego Republiki Litewskiej, śledztwo wstępne prowadzi ten organ, który wszczął sprawę karną”.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Valdas ADAMKUS
(Zam. 459)

Dynastie Wschodu

Niedawny ślub syna kirgiskiego prezydenta Askara Akajewa z córką Nursultana Nazarbajewa, przywódcy Kazachstanu, był nie tylko zwieńczeniem miłości, jaka łączyła młodych od czterech lat. Ten związek to również pierwsze małżeństwo „dynastyczne”, mające istotne znaczenie dla kreowania polityki na ruchomych piaskach postsowieckiej Azji Środkowej.

Na czele prawie wszystkich państw regionu stoją dawni partyni bonzowie, którzy przeistoczyli się w autokratycznych „ojców narodu”. Wspierając się na lokalnej oligarchii, utrzymują ster rządów, lawirując przy tym między interesami Moskwy i międzynarodowego kapitału zainteresowanego koncesjami na eksploatację miejscowych bogactw naturalnych.

Lider Kazachstanu nawet nie musi ukrywać, że ożenek potomka pomoże mu w rywalizacji z Uzbekistanem o polityczny i ekonomiczny prymat w regionie. Astana i Taszkient - znając swą geopolityczną wartość na środkowoazjatyckiej scenie politycznej, ukasztalowanej po zlikwidowaniu żelaznej kurtyny - prą do przywództwa na terenach przez wieki zdominowanych najpierw przez carską, potem komunistyczną Rosję. Dyktatorskie rządy uzbeckiego satrapy Iszlama Karimowa, z powodzeniem powstrzymującego falę islamskiej ortodoksji, nie podobają się wielu obywatelom.

Większość ześwieczonych Uzbeków pogodziła się nawet z tłumieniem muzułmańskiej „burzy i naporu”, ale trudniej jest im zaakceptować beceremonialne bogactwa się prezydenta, bez żenady szafującego majątkiem państwowym. Podobne pretensje do swoich przywódców mają mieszkańcy pozostałych republik Azji Środkowej - Kirgizji, Kazachowie, Tadżycy, a szczególnie Turkme-

ni. Wychowany w sierocińcu Saparmurad Nijazow, któremu apologety nadali pompatyczny tytuł Turkmenbaszy, przechodzi samego siebie w nabijaniu prywatnych kont i jednocześnie wydawaniu publicznego grosza na apoteozę własnych czynów.

Nijazow jest najbarwniejszą i najbardziej orwellowską postacią na środkowoazjatyckiej arenie. Kierując krajem mającym nieprzebrane zasoby gazu i ropy, czyli gwarantowane na dziesięciolecie bogactwo, ten były komunistyczny pierwszy sekretarz rozwinął kult jednostki na wyjątkowo skalę, porównywalną tylko z ponurą groteską, inscenizowaną od prawie półwiecza przez ród Kimów w Pchennianie. Narecyzm 58-letniego Nijazowa chwalał sobie jedynie artyści, zarabiający krocie na kopiowaniu kolejnych wielkich portretów autokrata. Wysokie honoraria za tysiące podobizn wypłacane są z państwowej kasy. Budżet płaci za wszelkie zachcianki szefa państwa - kolosalny pałac prezydencki oraz Luk Neutralności. Na górnym piętrze monumentalnego obiektu zostanie ulokowana obajająca się restauracja, umożliwiająca podziwianie górskich widoków stolicy, zaś na samym szczycie budowli stanie wielki posąg „ojca narodu”, który również będzie się kręcił wokół własnej osi, upodabniając Nijazowa do słowiańskiego wszytkowiedzącego boga Światowida.

W intencji Nijazowa Luk Neutralności miał być figuratywnym wyrazem oficjalnej linii politycznej Aszchabadu. Nie chcąc zadziierać z Moskwą, a równocześnie pragnąc zachęcić kapitał amerykański do zagospodarowania złóż surowcowych i budowy rurociągów, Nijazow opowiedział się za formułą dystansu wobec Kremla i Białego Domu. Turkmeński lider, podkreślający swoją religijną piegielgami do Mekki, nie szczędzi pieniędzy na budo-

wę meczetów. Świecą one jednak pustkami, gdyż turkmeńska „owczarnia” nie chce się poddać islamskim rygorom, mimo zachęt ze strony władz. W zapale autogloryfikacji Nijazow zalecił nawet umiślenie swego wizerunku na miejscowych banknotach. Nieliczni opozycjoniści, mający jeszcze odwagę działać w infiltrowanym przez policję kraju, twierdzą, że karykatura władcy, jaką stworzył Turkmenbasza, może być wynikiem biedy i wyrzeczeń, jakich znał w dzieciństwie. Żartują, że brak oporu jest skutkiem zrozumienia społeczeństwa dla nadwężonego zdrowia Nijazowa, który niedawno przeszedł operację serca i dlatego nie powinno się go denerwować. Nursułtan Nazarbajew, rządzący twardą ręką bogatym w ropę natową Kazachstanem, także traktuje aspirujący do roli regionalnego mocarstwa kraj jak własny folwark. Aby zapewnić sobie kontrolę nad mediami i stanowiskami gwarantującymi dopływ pieniędzy do prywatnych kieszeni, rezydujący w Astanie (gdzie niedawno przeniósł stolicę) prezydent faworyzuje krewnych i powinowatych.

Jego córka kieruje państwową telewizją, zaś zięć prezesuje komitetowi decydującemu o inwestycjach zagranicznych. Nieliczne głosy sprzeciwu czy krytyki są tłumione, a oponenci wtórnie do więzień lub atakowani na ulicy i w bramach domów przez „nieznanych sprawców”. Piotr Swoik, kazachski dysydent, twierdzi, że polityczni przeciwnicy Nazarbajewa traktowani są jak setki tysięcy zesłańców, których do Kazachstanu wywozili kiedyś Rosjanie. Według 58-letniego przywódcy, w 2030 r. jego ojczyzna ma osiągnąć tak imponujący wzrost gospodarczy, że zyska miano gospodarczego „śnieżnego lapania”, kuzyna azjatyckich „tygrysów”.

Na plus można jednak Nazarabajewowi zapisać w miarę zżyłymi stosunek do tamtejszej Polonii. Jej liczebność szacuje się na 100 tys. osób. Ze względu m.in. na swą martyrologiczną przeszłość i słabość Nazarbajewa do Polski nasi ziomkowie nie są tak dyskryminowani jak Rosjanie, choć większość z nich żyje w ubóstwie. Od metod podobnych do tych, jakie stosuje kazachska bezpieka, nie stroni również tajne służby Uzbekistanu. Stanowią one podporę władzy 60-letniego Iszlama Karimowa. W tej rozbudowanej, najsilniejszej w Azji Środkowej formacji pracuje 15 tys. funkcjonariuszy. Jedyńa pozytywną stroną ich działalności jest to, że Taszkient należy do najbezpieczniejszych azjatyckich metropolii. Rozprawiono się ze złodziejami aut, choć jeszcze kilka lat temu samochody masowo przepadały w Uzbekistanie. Dopiero rygorystyczne egzekwowanie prezydenckiego dekretu o wymiarowaniu najwyższego wymiaru kary sprawcom szczególnie groźnych przestępstw doprowadziło do znacznego spadku przestępczości. Zdarzały się egzekucje wykonywane publicznie niemal natychmiast po ujęciu zлочynców. Walczący z politycznymi antagonistami i przestępczością Karimow nie zapomina o zapewnieniu spokojnej starości sobie i najbliższym.

Mieszkający w Taszkicencie cudzoziemcy chwalał sobie wyjazdy do położonego kilkadziesiąt kilometrów od stolicy luksusowego ośrodka rekreacyjnego i dyplomatycznego klubu, zarządzanego przez rodzinę przywódcy. Etykieta łagodnego intelektualisty przylgnęła natomiast do 54-letniego prezydenta Kirgizji, Askara Akajewa, jednego spośród środkowoazjatyckich liderów, który nigdy nie był lokalnym bonzą partijnym. Zdaniem opozycji - mogącej tu działać swobodnie w odróżnieniu od innych państw regionu - Akajew także nie zapomina o osobistych interesach. Pomnażać swe dochody jednak ostrożnie i dyskretnie. Uboczne zarobki mają mu umożliwić m.in. kształcenie dzie-

ci na drogich uczelniach zachodnich. Jednocześnie wszakże docenia się umiar tego meża stanu, dotrącającego skutecznie promować w świecie wizerunek Kirgizji jako solidnego, przyjaznego nastawionego do zagranicęgo biznesu państwa, swego rodzaju Szwajcarii Azji Środkowej. Niewielka i wciąż niezbyt zamożna Kirgizja nie może się jednak odciać od wpływów regionalnego sąsiedztwa, dlatego nawet na miejskich bazarach z łatwością można nabyć narkotyki, płynące wartkim strumieniem głównie z Tadżykistanu. O walce z narkobiznesem w zrównowagony wojną domową Tadżykistanie nikt nie myśli poważnie. Dochód z handlu środkami odurzającymi wspiera bowiem budżet prezydenta Imomali Rachmonowa, którego wojska z pomocą rosyjskiego kontyngentu usiłują zdławić tadżycką rebelię muzułmańską. Korzyść z narkotykowego biznesu czerpie jednak nie tylko on, ale również liczni plemienni watażkowie - w Tadżykistanie rozległe plantacje maku opiumowego i konopi indyjskich są nie dziwiącym nikogo elementem krajozrazu. Bez uprawiania nielegalnego procederu żadna ze stron nie miała by funduszy na prowadzenie wojny domowej. Niewiele wskazuje na to, by miała się ona rychło skończyć, choć formalnie obowiązuje rozejm. W Duszanbe giną nie tylko tubylcy, ale i pracownicy organizacji międzynarodowych. Uzbrowiona bojówka zatakowała ostatnio pod stołecznym miastem i wymordowała członków patrolu, w tym polskiego oficera, podpułkownika Ryszarda Szewczyka. Mimo zapewnień Rachmonowa, mało kto wierzy, że uda się ustalić, kto był autorem tego krwawego aktu terroru, dokonanego w uchodzącej za ziemię bezprawia Tawildarze. Straż prezydencka z trudem potrafi zapewnić bezpieczeństwo przywódcy państwa nawet w stolicy - pół roku temu w zbrojnym zamachu zginęło czternastu ochroniarzy Rachmonowa.

Henryk SUCHAR
„Wprost”

Wstyd Europy

Organizacje społeczne potrafią tropić działających w Internecie pedofilów skuteczniej niż policja

„Zajmujemy się tropieniem pedofilii od wielu lat, lecz z tak ogromnym zbiorem jeszcze się nie spotkaliśmy” - twierdzi Marcel Ver-vloesem, rzecznik belgijskiej organizacji Morkhoven, zajmującej się walką z pornografią dziecięcą. W dwóch mieszkaniach w holenderskim mieście Zandvoort prowadzący własne śledztwo Belgowie znaleźli 9 tys. zdjęć, filmów i CD-ROM-ów z dziecięcą pornografią. Na filmie wideo pod tytułem „Oh, daddy” sześciolatek chłopiec jest gwałcony przez dorosłego mężczyznę, „Kuzyn”, jedna z bardziej wstrząsających serii zdjęć, przedstawia kilkunastomiesięcznego chłopczyka wykorzystywanego seksualnie przez dorosłych.

Ponadto w ręce pracowników organizacji wpada licząca 3 tys. stron dokumentacja, zawierająca m.in. adresy klientów korzystających ze zbiorów z Zandvoort. Makabryczne fakty związane z internetową pedofilią po raz kolejny wywołały ogromne oburzenie na Zachodzie. Opinia publiczna jest szczególnie wyczulona na tego typu przestępstwa po skandalu, jaki towarzyszył ujawnieniu zbrodniczej działalności brusselskiego pedofila i mordercy Marca Dutrouxa. Okazało się bowiem, że w afery zamieszani byli politycy najwyższego szczebla. Początkowo organizacja Morkhoven odmówiła wydania archiwum policji. „Nie chcemy jeszcze przekazywać materiałów, gdyż nie wierzymy, że belgijska i holenderska policja rzeczywiście chcą przeprowadzić rzetelne śledztwo” - argumentuje przedstawiciel Morkhoven. Policja rozpoczęła intensywne śledztwo dopiero wtedy, gdy część materiałów zdobytych przez Morkhoven pokazano w holenderskiej telewizji.

Weześniejsze sygnały były ignorowane. Marcel Vervloesem ujawnił, że pedofilskie archiwum było własnością Belga Robbiego van der P. i jego współpracownika Gerrita Ulricha, Holendra niemieckiego pochodzenia. Obaj od dawna trudnili się handlem dziećmi i rozpowszechnianiem pornografii. Van der P. przebywa teraz w więzieniu we Włoszech podejrzany o zamordowanie współpracownika. Bezkarność internetowych przestępców postawiła pod znakiem zapytania skuteczność holenderskiej policji i wymiar sprawiedliwości. Tamtejsza prasa zarzuciła policji, że już przed rokiem wiedziała o procedurze uprawianym przez Ulricha i van der P. Policja miała ponoć umorzyć postępowanie, gdyż podejrzany pokazał funkcjonariuszom zdjęcia przedstawiające pornograficzne sceny tylko z udziałem dorosłych, a publikacji tego rodzaju materiałów prawo nie zakazuje. „Bez przesady można stwierdzić, że Holandia jest bezpiecznym miejscem dla wszystkich zainteresowanych rozpowszechnianiem pornografii dziecięcej. I nie jest to wina Internetu, lecz nieskuteczności działań służb śledczych” - alarmuje dziennik „De Volkskrant”. Skutki przestępczej działalności dwójki z Zandvoort trudno przecenić. Materiały raz umieszczone w sieci będą dostępne w niej przez długi czas. Już po śmierci Ulricha i aresztowaniu van der P. holenderski dziennikarze bez problemów wyszukiwali w sieci te same zdjęcia i filmy, które znalazłono w mieszkaniu przestępcy, w tym film „Oh, daddy” i serię zdjęć „Kuzyn”. Dziesiątki tysięcy kopii zdjęć i filmów znajdują się na twardych dyskach komputerów na całym świecie. Materiały te są w ciągłym obiegu, gdyż „zbieracze” bardzo chętnie wymieniają się swoimi „trofeami”. Ogłoszenia typu: „Kto chce się ze mną wymienić zdjęciami chłopców w wieku 2-10 lat?” nie na-

leżą do rzadkości. Do dzisiaj można bez problemu dotrzeć do skrzynki kontaktowej Ulricha (www.pirabilis.com/6317015), zarejestrowanej pod jego prawdziwym imieniem i nazwiskiem. Gdy żył, można się było z nim porozumieć przy użyciu popularnego programu ICQ. Ustalenie jego miejsca zamieszkania zajęłoby policji kilka minut. Skrzynka, dzięki której rozleśniano dziesiątki tysięcy zdjęć pornograficznych, czynna była przez ostatnie dwa lata. Ponadto Ulrich rozpowszechniał pornografię za pośrednictwem zawiądanego przez siebie biuletynu komputerowego Apollo BBS, działającego niezależnie od Internetu. Zainteresowany musiał tylko wykreślić numer telefonu osoby, z którą chce się skontaktować. Korzystający z systemu mieli do dyspozycji 30 tys. scen pornograficznych, w tym wiele z udziałem dzieci. Wprawdzie w porównaniu z pocztą internetową system ten zapewnia większą dyskrecję, ale dla policyjnych specjalistów wykrycie przestępstwa powinno być możliwe. Według danych zebranych przez grupę Morkhoven, tandem z Zandvoort był tylko jednym z ogniw wielkiej międzynarodowej organizacji przestępczej, zajmującej się porwaniem dzieci, zmuszaniem ich do nierządu, a także produkcją i dystrybucją pornografii. „Już w roku 1992 przedstawiliśmy dowody na istnienie międzynarodowej siatki pedofilów, zajmującej się produkcją i handlem pornografią dziecięcą, lecz nikt nam nie chciał wierzyć” - mówi Jan Boeykens, przewodniczący grupy Morkhoven. Belgijska organizacja zdobyła elektroniczny notatnik Robbiego van der P. z nazwiskami wielu osób zamieszanych w ten proceder. Wpływy siatki obejmują nie tylko zachodnią Europę, ale także Rosję i Stany Zjednoczone.

Ulrich był w niej jedynie pośrednikiem, van der P. zajmował się m.in. poszukiwaniem nieletnich aktorów. 22-letni Belg przez kilka lat przemyczał chłopców z Berlina i innych niemieckich miast do Amsterdamu i Rotterdamu, gdzie wy-

korzystywani byli do produkcji pornografii. Na kilku zdjęciach rozpoznano niemieckiego chłopca Manuela Schawalda, który pięć lat temu zaginął w Berlinie w wieku dwunastu lat. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że wprowadził go właśnie van der P. Policja przelądzła zawartość dysków Ulricha, aby ustalić, kim są ofiary i kaci. Na większości zdjęć i filmów można rozpoznać twarze ok. 340 osób. Nie jest wykluczone, że część dzieci pochodzi z Europy Środkowej i Wschodniej. Kto jest producentem tych materiałów - pozostaje zagadką. W kilku krajach uruchomiono specjalne linie telefoniczne, aby uzyskać informacje na temat pochodzenia internetowej pornografii. Produkcja odbywała się głównie na portugalskiej Maderze, w Holandii i w Stanach Zjednoczonych. „Sprawa Zandvoort” wywołała falę oburzenia w całej Europie. Wolfgang Schüssel, austriacki minister spraw zagranicznych, pełniący w tym półroczu funkcję przewodniczącego Rady Ministrów UE, skrytykował holenderski, belgijski i niemiecki aparat ścigania za opieszałość w zwalczaniu pornografii dziecięcej. Skandalem nazwał fakt, że prywatne organizacje potrafią wykrywać internetowych przestępców skuteczniej niż powołane do tego instytucje. „Europejska policja nie umie sobie z tym poradzić”, powiedział Schüssel. Podziękował grupie Morkhoven za to, że przekazała zgromadzone materiały dowodowe holenderskiej policji, by przyspieszyć śledztwo w sprawie przestępstw z Zandvoort. Zaproponował jednocześnie, aby zwalczaniem tego typu przestępstw zajęły się organizacje międzynarodowe. Wskazał tutaj na Europol, który „powinien się zajmować nie tylko zbieraniem i wymianą danych, lecz także skuteczną działalnością operacyjną”. Zapowiedział również, że pornografia dziecięca znajdzie się w programie obrad ministrów spraw zagranicznych UE w październiku. Dziesiątki tysięcy zdjęć znalezionych w Zandvoort wywołały szok w Niemczech.

Organizacja Terre des Hommes światowe obroty w handlu pornografią dziecięcą szacuje na 500 mld marek, z czego 1,5 mld marek w samych Niemczech. Kanclerz Niemiec Helmut Kohl wezwał do nasilenia współpracy międzynarodowej w walce przeciwko wykorzystywaniu dzieci w celach pornograficznych. „Skandal w Holandii dotyczy nas wszystkich. Nie jest wykluczone, że wśród ofiar znalazły się dzieci niemieckie, a nienależy mężczyźni wśród sprawców” - powiedział kanclerz w rozmowie z dziennikarzem „Welt am Sonntag”. Kohl dodał, że najbardziej szokuje go to, iż „przestępcy mogli czerpać zyski ze swej haniebnej działalności”. Także szef niemieckiej dyplomacji Klaus Kinkel wezwał do nasilenia walki z pornografią w skali europejskiej. „Internet nie jest obszarem bezprawia. Schwytamy tych zлочynców bez względu na to, z jakich środków łączności będą korzystał”. Manfred Kanther, minister spraw wewnętrznych Niemiec, powiedział, że wydał instrukcje opracowania specjalnych programów komputerowych, mających ułatwić policji wykrywanie nielegalnych materiałów w Internecie. Bawarski minister sprawiedliwości Hermann Leeb apeluje o zmiany w przepisach, zezwalające na stosowanie podsłuchów telefonicznych w operacyjnym przeciwdziałaniu pedofilii. Mimo wzbudzenia opinii publicznej i wspólnej akcji policji różnych państw (prowadzi ją dwudziestosiobowa grupa holenderskich detektywów współpracujących z belgijską i brytyjską policją) wątpliwe jest, aby wkrótce postawiono skuteczną tamę rozpowszechnianiu pornografii dziecięcej w Internecie. Choć w Niemczech i Holandii karalne jest nie tylko rozpowszechnianie, ale także korzystanie z takich materiałów, a ostatnio zwiększono nawet wymiar możliwych kar, to wykrywalność internetowych przestępców pozostaje bardzo niska.

Andrzej SZOSTKIEWICZ
„Wprost”

JAN NOWAK KURIER Z WARSZAWY

CZĘŚĆ DRUGA IV

W pierwszej połowie 1941 r. obraz Polski Podziemnej przedstawiał mozaikę mniejszych i większych organizacji wojskowo-politycznych. Nikt nie liczył i nie spisie, ile ich było. Prawie każde przedwojenne stronnictwo polityczne kontynuujące działalność w podziemiu zaczynało od montowania własnej prywatnej „armii”, „sił zbrojnych”, „gwardii” itp. Obok twórców opartych na szeroko rozgłoszonej przedwojennej siatce organizacyjnej, a więc dysponujących jakąś realną siłą, mnożyły się efemerydy złożone z kilkudziesięciu, czy nawet

(Ciąg dalszy. Początek patrz w nr 132).

kilkunastu ludzi. Liczebną słabość pokrywano w takich wypadkach szumnie brzmiącymi nazwami. W warunkach konspiracyjnych wykrycie fikcji, weryfikacja tego, co kto naprawdę reprezentuje, było często niemożliwe. Motywy ideowe czy też szukanie możliwości wyżycia się w walce z okupantem spłatały się niejednokrotnie z ambicjami jednostek snujących plany osobiste i polityczne na przyszłość powojenną. Płynące z dołu inicjatywy wyrażające się w mnożeniu organizacji podziemnych zagrażały na dłuższą metę rozproszeniu sił albo znanomianom ich we wzajemnych rozgrywkach raczej niż w walce z nieprzyjacielem. Zrozumiałe więc, że scalenie organizacyjne podziemia wojskowego stało się główną troską „wojska”, czyli ZZW, i jego komendanta gen. Rowec-

kiego. Miało ono polegać na podporządkowaniu planów i działań natury wojskowej jednemu dowództwu przy równoczesnym pozostawieniu każdej organizacji pełnej swobody w układaniu programów polityczno-społecznych i pozyskiwaniu dla nich zwolenników. Wydział informacyjny-polityczny BIP-u, do którego wciągnięty zostałem przez „Adama”, miał spełniać rolę jakby sondy zapuszczanej głęboko wewnątrz społeczeństwa, pozwalającej Komendzie Głównej ZZW na zorientowanie się w skomplikowanej geografii politycznej podziemia, umożliwiającą nawiązywanie rozmów i kontaktów, które służyły postępowi akcji scaleniowej.

Choćż Czarnowski nie szczędził czasu i argumentów, aby przekonać mnie o doniosłości tej roboty, szybko doszedłem do wniosku, że nie mam ani ochoty, ani warunków do spełniania roli politycznego wywiadowcy. Właściwie, nie bardzo wiedziałem, jak się zabrać do rzeczy. Brakowało mi doświadczenia politycznego, kontaktów i dostępu do zakonspirowanych ośrodków. Przyznawałem rację „Adamowi”, że cel jest ważny, ale zorientowałem się, że mój szef sam nie ogranicza swego zadania wyłącznie do zbierania i przekazywania w górę informacyjnych elementów potrzebnych do podejmowania właściwych decyzji. Do tego potrzebna była bezstronność i obiektywizm sędziego. Tymczasem Czarnowski zaangażowany był po uszy w polityce. Należał do kierowniczej ekipy ZOR-u, który wywołał się w większości z przedwojennej lewicującej organizacji akademickiej ZPMD (Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej). W wydziale informacji politycznej BIP-u rej wodzili obok ZOR-u głównie działacze Stronnictwa Demokratycznego. Jedni i drudzy mieli swoje sympatie i antypatie polityczne. Stąd płynęła tendencja, by na akcję scaleniową oddziaływać z punktu widzenia własnych planów tych ugrupowań na przyszłość.

Dla takiego przeciętniaka jak ja, politycznie nie zaangażowanego, były to

sprawy obce i obojętne. Związek Odnowy Rzeczypospolitej był równie mało pociągający dla mnie, co podobny nazwą, lecz stojący na przeciwnym biegunie, prawicowy i konserwatywny Związek Odrodzenia Narodowego Lucjana Rościszewskiego. Dla „dołów” na plan pierwszy wysuwała się walka z okupantem. Polityka partynja schodziła na plan tak daleki, że prawie niewidoczny. Miałem dość dotychczasowej egzystencji, która sprowadzała się do walki o byt, biernej roli konsumenta wiadomości z radia londyńskiego, czytelnika podziemnych gazetek i uczestnika niekończących się konwentykli poświęconych roztrząsaniu sytuacji na frontach i wzajemnemu pocieszeniu się perspektywami przyszłych klęsk Hitlera i przewag Anglii. Szukając jednak drogi do właściwej walki podziemnej za nic nie chciałem zrazić sobie „Adama” i zerwać kontaktu z „wojskiem”.

Z pomocą przyszedł przypadek. Wkrótce po napaści Hitlera na Rosję musiało być w lipcu 1941 -jechałem pociągami do Piwnicznej. W tym samym przedziale znalazł się obok mnie dość wysoki, raczej tęgi mężczyzna koło czterdziestki, mocno zaciągający z lwowska. Zdradzał chęć do rozmowy i jakieś nienaturalne podniecenie, którego najwidoczniej nie umiał opanować. Z dalszej rozmowy okazało się, że nazywa się Włodzimierz Horbowy, jest adwokatem i nacjonalistycznym działaczem ukraińskim, który przed wojną siedział w Berezie. Wśród więźniów wymieniał kilku polskich polityków. O Polakach mówił bez nienawiści, a o współnikach niedoli z Berezy - pomimo dzielących różnic - z wyraźną sympatią.

Wysiedliśmy razem w Starym Sączu. Pociąg spóźnił się i uciekli nam autobus, którym mieliśmy jechać dalej. Na następny autobus trzeba było czekać cztery godziny. Nabraliśmy już do siebie zaufania i Horbowy przyznał się, że wraca do żony prosto z więzienia gestapo, w którym przesiedział się aż

dwa tygodnie. Należał do ukraińskiego rządu Jarosława Stecki, który zaraz po opuszczeniu Lwowa przez Rosjan proklamował niepodległą Ukrainę sprzymierzoną z Rzeszą hitlerowską. Horbowy opowiedział mi dość szczegółowo przebieg dramatycznych wypadków, którymi on i jego przyjaciele byli głęboko wstrząśnięci i zaskoczeni.

Niemieckie przygotowania do wojny z Rosją Ukraincy śledzili z rosnącym podnieceniem, przypuszczając, że nareszcie wyjdzie ich godzina. Nie wątpili, że w tej wojnie Hitler będzie się starał rozbić ZSRR od wewnątrz, a więc Ukraina stanie się najważniejszym, naturalnym sojusznikiem Niemiec. Stawiając na zwycięstwo Hitlera nacjonalści ukraińscy postanowili „zająć” Lwów natychmiast po opuszczeniu miasta przez Armię Czerwoną i proklamować rząd niepodległej Ukrainy sprzymierzonej z Trzecią Rzeszą. Przygotowania prowadzone były w Krakowie i jak twierdził Horbowy, gubernator Frank został o nich lojalnie uprzedzony. Brak reakcji ze strony niemieckiej organizatorzy poczytali za milczącą aprobatę i aresztowanie in corpore rządu Stecki we Lwowie spadło na nich jak grom z jasnego nieba.

Horbowy odgrażał się, że przeżyte rozczarowanie zmieni całą dotychczasową politykę nacjonalistycznego obozu ukraińskiego. Po rozstaniu się z nim, nie tracąc czasu, z miejsca zawróciłem z drogi i już następnego dnia składałem uстный raport „Adamowi” w jego mieszkaniu na Saskiej Kępie. Kazał mi bezzwłocznie napisać sprawozdanie. Była to pierwsza relacja z wypadków we Lwowie, która dotarła do Warszawy. Mój raport - zapewnił „Adam” - zawędruje daleko. Komendant Główny z pewnością przekaże go do Londynu. Bodajże w miesiąc później, zdawało mi się, że dokonalem odkrycia bez porównania bardziej sensacyjnego, aniżeli wszystko, co usłyszałem od Horbowego. (Cdn.)

OKNO NA POLSKĘ

ARESZT DOMOWY

Co dziesiąty Polak uznaje fizyczne współżycie w małżeństwie za źródło przykrości

„Jedynym zwycięstwem w miłości jest ucieczka” - z tym słynnym twierdzeniem Napoleona zgodziliby się zapewne 64 proc. badanych przez OBOP Polaków, którzy stwierdzili, że w naszym kraju więcej jest małżeństw nieudanych niż udanych. Jednocześnie co piąty respondent uważa, że rodzina ma w nowoczesnym świecie coraz mniejsze znaczenie i nie jest celem samym w sobie. Co piąćdziesiąty ankietowany widzi w rodzinie „źródło problemów i obciążeń psychicznych”. Dla tych osób małżeństwo jest synonimem braku wolności, zależności od drugiej osoby i braku czasu.

W Stanach Zjednoczonych rozpad się co drugie małżeństwo, w Wielkiej Brytanii - co trzecie, w Polsce - co piąte. W naszym kraju rozpoczął się już proces dekompozycji rodzin podobny do tego, jaki wcześniej zaobserwowano w krajach zachodnich, lecz nie objawia się on jeszcze w statystykach. Mimo obcości małżonkowie żyją pod jednym dachem, gdyż w Polsce po prostu trudno znaleźć nowe mieszkanie, ojcowie mają w sądach minimalne szanse na przyznanie im opieki nad dziećmi, ostatecznie zaś - rozwód mógłby utrudnić karierę zawodową. Według danych GUS, najczęstszymi przyczynami rozwodów, są nieczystość charakterów, zdrada, nadużywanie alkoholu, naganny stosunek do członków rodziny, trudności mieszkaniowe, nieporozumienia na tle finansowym, niedobór seksualny, dłuższa nieobecność i różnice poglądów. Rozwody mają jednak wpływ na upowszechnienie się modelu rodziny z jednym rodzicem: w latach 1988-1995 liczba samotnych matek wzrosła o 15 %, a samotnych ojców - o 10 %.

Kiedyś socjologowie mówili o „przymusie małżeństwa”, gdyż uznawano za oczywiste, że przed ukończeniem trzydziestego roku życia trzeba mieć męża lub żonę. Dziś te standardy się zmieniają - tłumaczy prof. Mirosław Kofka, psycholog. - Popularne stają się małżeństwa typu „razem, ale osobno”, będące konsekwencją przyzwolenia na kariery obojga partnerów. Mąż i żona mogą mieszkać w różnych miastach czy nawet krajach, widując się tylko od czasu do czasu. Takie małżeństwa pozbawione są wspólnego gospodarstwa domowego, co nie oznacza, że są skazane na niepowodzenia.

Populary na Zachodzie model visiting family (mąż i żona mieszkają w oddzielnych domach) w Polsce wcieliła w życie m.in. Henryka Bochniarz - jej mąż jest profesorem jednego z amerykańskich uniwersytetów. Zdaniem antropolog Helen Fischer, ten sposób organizacji życia rodzinnego może stanowić alternatywę dla tradycyjnego modelu małżeństwa, podobnie jak upowszechnienie rodzin z jednym rodzicem bądź życie w nielegalizowanym związku (według danych GUS przez dziesięć lat podwoiła się liczba par żyjących w konkubinacie).

- W nieformalnych związkach pozostaje około 1 % polskiego

społeczeństwa. Oswajamy się z tym zjawiskiem, o czym świadczy fakt, że większość Polaków zaakceptowałaby polityka żyjącego na „kocią łapę” - mówi Beata Roguska, socjolog CBOS. Zdaniem profesora Bogdana Wojciszke, upowszechnienie się konkubinatu świadczy o tym, że małżeństwo nie jest instytucją konieczną do przetrwania, gdyż „kapitałizm pozwolił nam skupić się na sobie - bez ryzyka zmiany życia w możliwą walkę o codzienne sprawy”.

„Skupienie się na sobie” jest równocześnie ważną przyczyną rozpadu małżeństw. „Wiele osób rozumie wolność osobistą jako prawo do czynienia wszystkiego, co sprawia przyjemność. Mniejże znaczenie mają nakazy i zakazy, a także odczucia małżonka i jego reakcje na takie postępowanie” - stwierdza Mariola Kuciarska-Ciesielska w opracowaniu „Rozpad małżeństw w Polsce”. Zdaniem socjologów, wytrwanie w małżeństwie jest szczególnie trudne dla dziesięcioletnich dwudziestolatków, gdyż generacja X po prostu nie jest przygotowana do rygorów małżeństwa.

„W dobie telefonów komórkowych, faksów, poczty głosowej, Internetu i telewizji przestajemy zwracać się do jednej tylko wybranej osoby, stanowiącej centralny punkt naszego życia. Chcemy być słyszani przez wszystkich” - zauważył w Internecie George Ritzer, zwolennik ideologii pokolenia X, autor pozytywnej książki „McDonaldyzacja społeczeństwa”. Jego zdaniem, nie można mówić o klasycznych więzach rodzinnych w czasach, w których wspólny obiad zastąpiły wizyty w barach szybkiej obsługi, a zamiast rozmów o problemach członków rodziny rozwija się dyalematy w rodzaju: wybrał Big Maca czy McChickena? Podobne tendencje potwierdzają wyniki badań CBOS: podczas gdy dla pokolenia sześćdziesięcioletników najważniejszym miejscem w domu była kuchnia, dwudziestolatkowie kochają dom z pokojem, w którym stoi telewizor.

Socjologowie zauważają, że jeśli sami wybieramy sobie partnera, wymagania wobec małżeństwa mamy bardzo wysokie. W Japonii czy Indiach, gdzie związki zwykle aranżowały rodziny, oczekiwania wobec żony lub męża były konkretne i ograniczone. Dziś większość zamierzających się pobrać oczekuje, że małżeństwo będzie jednocześnie kontraktem emocjonalnym i finansowym, mieszanką namiętności i realizmu, pożądaną i praktycznych potrzeb. Nie precyzując swoich oczekiwań wobec partnera, osoby zawiedzione karzą go brakiem miłości za niespełnienie tych oczekiwań.

Choć Kościół katolicki głosi: „Co Bóg złączył, człowiek niech nie waży się rozłączać” większość Polaków uważa (za Marcinem Lutrem), że trwałość małżeństwa to „rzecz przynależąca do świata świeckiej jurysdykcji”, porównywalna z „pięknym, odziedziczone, polem czy domem”. Małżeństwo to praktyczny sposób organizacji życia, a także

przepustka do dorosłości - w większości społeczeństwa osoby niezamężne lub nieżonate nie są uważane za w pełni dorosłe. W praktyce nawet te - ściśle funkcjonalne aspekty przestają się liczyć. - Człowiek szybko zamiera, a wiele małżeństw można nazwać powtórnie nie skomsumowanymi. Większość ludzi potrafi się obudzić w klimacie romantyzmu, nie umie natomiast podtrzymać ciepłych uczuć w stałym związku - stwierdził psychoterapeuta Jacek Santorski.

Na Zachodzie małżonkowie próbują rozwiązać kryzys, udając się po poradę. Chcą się nauczyć, jak zostać „kompetentną parą” (namiętną, witalną i „współpracującą”). - W Polsce małżeństwo postrzegane jest jako dopust boży, który należało cierpliwie znosić bądź radykalnie rozwiązać na drodze sądowej. Tymczasem przejście z hierarchicznego modelu rodziny na w pełni partnerski wymaga przełamania pewnych oporów. Takie opory ma do pokonania co trzecia rodzina - twierdzi prof. Mirosław Kofka. Partnerstwo zależy też od sytuacji na rynku pracy. Jak wynika z badań CBOS, co w trzeciej polskiej rodzinie tylko mąż pracuje, a żona zajmuje się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci. W co dwudziestą pracuje żona, a mąż zajmuje się domem. W trzeciej części rodzin pracuje zarówno mężczyzna jak i kobieta, a żona dodatkowo zajmuje się domem.

Najbardziej zadolowane z małżeństwa są osoby żyjące w tradycyjnym i partnerskim sposobie. Model mieszany bywa zwykle wymuszony przez okoliczności życiowe: coraz więcej mężczyzn nie potrafi zapewnić żonie i dzieciom dostatecznie wysokiego poziomu życia. Przy okazji od kobiet nie oczekuje się już realizacji zasady „3XK” (Kinder, Küche, Kinder - dzieci, kuchnia, kościół), a źródłem prestiżu stała się ich praca zarobkowa. Paradoksalnie jednak, osoba robiąca karierę szybko staje się „odległą, nieobecna i niezbyt zaangażowana” - stwierdza psycholog. Jest to oczywiste, że nie sprzyja to zacieśnieniu więzi. Nie dziwi więc, że 16 % Polaków uskarża się na nudę panującą w związku, 27 % jest znużonych nadmiarem obojętności, 14 % odczuwa skrepowanie przez partnera, a co dziesiąty uznaje fizyczne współżycie w małżeństwie za źródło przykrości.

- Liczba zawieranych małżeństw zmniejszyła się w ostatnich latach o ponad 30 %, rodzi się coraz mniej dzieci, a mimo to Polacy deklarują, że rodzina pozostaje dla nich najwyższą wartością. Wynika to z tego, że zachowania zmieniają się szybciej niż wartości - konkluduje Beata Roguska. Gdy wartości zaczęły odpowiadać zachowaniom, być może trzeba będzie zmienić tekst przysięgi małżeńskiej. Nowy mógłby brzmieć: „Służę się kochać i szanować i że się nie opuszczę aż do śmierci”.

Agnieszka FILAS
(„Wprost”)

Pięciobój nowoczesny

Anna Sulima - mistrzynią świata

Polki dwukrotnie wysłuchały Mazurka Dąbrowskiego na terenie wojskowej akademii położonej na obrzeżach stolicy Meksyku, gdzie odbywały się wszystkie konkurencje mistrzostw świata w pięcioboju nowoczesnym. Złote medale mistrzostw świata '98 wreczył Annie Sulimie i polskiej drużynie prezydent Międzynarodowego Związku Pięcioboju Nowoczesnego, Niemiec Klaus Schoermann.

Po czterech konkurencjach prowadziła Węgierka Szusza Voros przed Anną Sulimą i Pauliną Boenisz. W biegu na dystansie 3 km, podczas którego padał drobny deszcz, a temperatura powietrza wynosiła 25 stopni, zawodniczka klubu Gaz Polski Drzonków wyprzedziła Węgierkę. Goniła ją także Boenisz, która miała stratę 36 sekund. Na półmetku młoda nasza pięcioboistka zniwelowała stratę do 12 sekund. Potem nieco osłabła, ale i tak zdołała odrobić 16 sekund i zdobyć medal brązowy. Na siódmej pozycji uplasowała się Dorota Idzi (Legia).

Tak więc polskie pięcioboistki powrócą z Meksyku z czterema medalami, bo wem wcześniej Iwona Dąbrowska, Dorota Idzi i Anna Sulima zdobyły mistrzostwo świata w konkurencji sztafet.

Poza biegiem, Anna Sulima zwyciężyła w szermierce. Wygrała 26 pojedynków, a pięć przegrała. Tradycyjnie już najsłabiej wypadła w pływaniu, zaj-

mując ostatnie miejsce na dystansie 200 m stylem dowolnym.

Drużynowo Polki zajęły pierwsze miejsce, przed Anglią i Węgrami.

31-letni Francuz Sebastian Deleigne obronił w stolicy Meksyku tytuł mistrza świata w pięcioboju nowoczesnym, który zdobył rok temu w Sofii. Z czwórki polskich reprezentantów piąte miejsce zajął Dariusz Mejsner. Drużynowo Polacy uplasowali się na czwartej pozycji.

Srebrny medal wywalczył Amerykanin gruzińskiego pochodzenia Wachtang Jagorachwili, a brązowy Białorusin Andrej Smirnow. Na czwartym miejscu sklasyfikowany został były Bułgar, obecnie obywatel USA, Welizar Iljew, który pozostał w Stanach po mistrzostwach świata w 1991 roku.

Drużynowo triumfowali Meksykanie przed Węgrami i Francuzami. Na piątym miejscu uplasowały się pięcioboistki USA, a na 6 - Białorusi.

Miejsca pozostałych Polaków: 12. Andrzej Stefanek, 13. Igor Warabida i 22. Marcin Horbacz.

Do eliminacji przystąpiło 93 zawodników. W finale wystąpiło 32. Do finału tylko cztery kraje - Polska, Węgry, Francja i Meksyk - wprowadziły kompletne reprezentacje.

Miejsca zawodników litewskich agencje nie podają. **Inf. wł.**

Szybownictwo

J. Makula najlepszy w Europie

Polak Jerzy Makula został mistrzem Europy w akrobacji szybowniczej. Drugie miejsce zajął Rosjanin Georgij Kaminski, a trzecie drugi reprezentant Polski Adam Michałowski.

4 mistrzostwa Europy w akrobacji szybowniczej zakończyły się w sobotę w Ostrowie Wielkopolskim. Tego dnia rozegrana została druga wiazanka do-

wolna, w której pierwsze miejsce zajął Walentin Barabanow z Rosji, a Jerzy Makula zajął w niej dopiero 22 miejsce. Mimo to zdołał utrzymać pierwsze miejsce w łącznej klasyfikacji ME. Na szóstej pozycji ukończyła zawodowca Polka Małgorzata Margańska.

W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła Polska przed Rosją i Czechami.

Kłajpedzki Atlantis wygrał ze stołeczną drużyną Geležinis Vilkas 2:0. Bramki strzelili G. Juodeikis i Rol. Bubiaskas.

Najbardziej atrakcyjne było spotkanie pomiędzy zespołami poniewieskiego Ekranasu i szwalskiej Karedy. Zakończyło się ono remisem 2:2.

Kowieński zespół Inkaras-Atletas pokonał 2:1 drużynę Dainava z Olity. Po trzech kolejkach na prowadzeniu jest zespół Ekranas.

Liderem została Wisła

W drugiej kolejce polskiej ekstraklasy doszło do meczu czołowych drużyn ligi, biorących udział w rozgrywkach Pucharu UEFA. Warszawska Polonia podejmowała krakowską Wisłę i poniosła porażkę 1:3.

Oto wyniki innych meczów: Widzew Łódź - Górnik Zabrze 0:1, Stomil Olsztyn - Legia Daewoo Warszawa 1:2, Odra Wodzisław - Ruch Chorzów 2:2, Zagłębie Lubin - GKS Belchatów 1:2, Lech Poznań - GKS Katowice 3:1, Ruch Radzionków - Amica Wronki 1:1, Pogoń Szczecin - ŁKS-Ptak Łódź 1:1.

Po dwóch kolejkach na prowadzenie z dwoma zwycięstwami wyszła Wisła. Po 4 pkt notują cztery zespoły - Ruch Radzionków, Amica, Górniki i Legia Daewoo. **M. R.**

Piłka nożna

Zwycięstwa stołecznych zespołów

W trzeciej kolejce mistrzostw Ligi Federacji Piłkarskiej Litwy aż trzy mecze odbyły się w Wilnie. Co prawda oglądała je znikoma garstka widzów, ale nie brakowało w nich ciekawych momentów i bramek. We wszystkich spotkaniach zwyciężyli wilnianie.

Podwileńska drużyna Paneris zaplikowała swym rywalom - piłkarzom kiejdańskiej ekipy Nevezis-Lifosa trzy bramki. Autorami ich byli A. Szemoras, A. Maziliauskas i R. Czepulis.

Trzy bramki zdobyli piłkarze stołecznego Žalgirisu w spotkaniu z debiutantem mistrzostw, kowieńskim zespołem Kauno jegeriai. Autorami ich byli A. Jokszas oraz bracia bliźniacy Artur i Igor Steszko, którzy wykorzystali rzuty karnie.

Minimalne zwycięstwo 1:0 odniosła jedenaśka wileńska Lokomotyva-Legela, która z takim wynikiem pokonała zespół Mastis z Telsz. Goście stracili bramkę po strzale samobójczym (A. Keivins).

Piłkarze kowieńskiej drużyny FBK Kaunas pokonali Bangę z Gargzdai 1:0. Autorem bramki z rzutu karnego podkrotowanego za przewrótke w polu karnym w 2 min. gry był M. Bezymkovas.

Igrzyska Dobrej Woli

Zawody dobiegły końca

Polska para sportowa Dorota Zagórka i Mariusz Siudek zdobyła brązowy medal w tyżsiarstwie figurowym na Igrzyskach Dobrej Woli w Nowym Jorku. Konkurencje wygrali mistrzowie świata Rosjanie Jelena Bierzienaja i Anton Sichuralidze, przed swymi rodakami Oksana Kazzakowa i Arturem Dmitriewem.

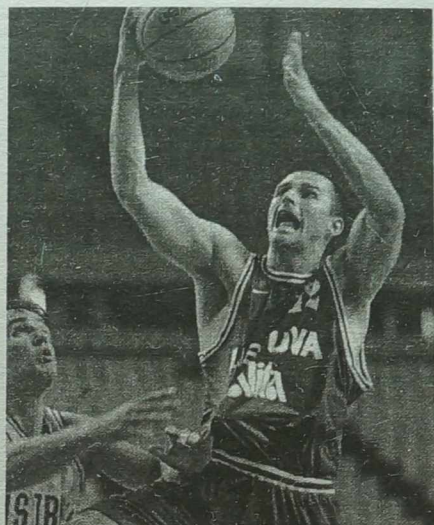
Wśród solistów prowadząca po pierwszej konkurencji trójka zawodników zachowała swe miejsce. Wygrał Amerykanin Todd Eldredge przed Rosjanami Aleksiejem Umanowem i Jewgienijem Pluszenką.

Brazylijki - Shelda Będę i Adriana Behar zdobyły medal złoty w siatkówce plażowej. W finale pokonały one parę australijską. Na trzeciej pozycji Amerykanki, które wygrały z Włoszkami.

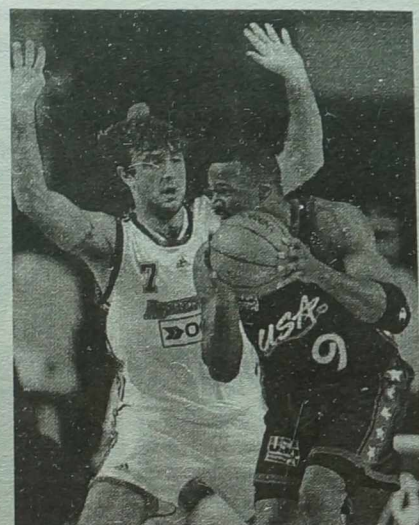
Zawodnicy „Reszty Świata” pokonali Amerykanów 78:43, a Rosjanie wygrali z Niemcami 84:38 w konfrontacji pływackich zawodów.

W pierwszej części sześciu finałowych walk turnieju bokserskiego dominowali Kubańczycy, wygrywając cztery pojedynki. W pozostałych dwóch zwyciężyli reprezentanci Uzbekistanu i Rosji.

Oto wyniki: 48 kg - M. Romero (Kuba) - A. Nałbanian (Rosja) 10:5, 54 kg - T. Tuliakow (Uzbekistan) - W. Font (Kuba) 15:14, 60 kg - M. Kindelan (Kuba) - J. Hudson (USA) 13:4, 67 kg - A. Miszin (Rosja) - L. Mosley (USA) 11:3, 75 kg - A. Hernandez (Kuba) - J. P. Mendy (Francja) 15:14, 91 kg - F. Savon (Kuba) - D. Williamson (USA) ko w pierwszej rundzie.

Arturas Karniszovas w walce z Samem Mackinnonem.

Argentyńczyk Esteban De La Fuent blokuje rzut Amerykanina Billa Edwardsa.

Koszykówka Pierwsza porażka zespołu Litwy

Dzisiaj reprezentacja Litwy w koszykówce rozegra ostatnie spotkanie eliminacyjne mistrzostw świata z zespołem Hiszpanii.

Wczoraj nasi koszykarze zmierzyli się z ekipą Argentyny (wynik tego meczu podajemy na l-ej stronie).

W przededniu reprezentacja Litwy doznała pierwszej porażki na mistrzostwach, przegrywając mecz z Australią 61:71 (37:35). W tym meczu napastnicy zespołu litewskiego nie mogli znaleźć sposobu na pokonanie sztywnej obrony rywali. U zwycięzców najwięcej koszy zdobył A. Gaze 24, u pokonanych S. Sztombergas 17 i A. Karniszovas 10.

Australijczycy tą wygraną zachowali jeszcze szanse na występ w ćwierćfinałach. Droga do sukcesu w tym meczu koszykarze australijscy upatrywali w ograniczeniu poczynają A. Karniszovasa (przeciętna w turnieju 22,7 pkt). Zamierzały powiodły i najlepszy koszykarz Europy w 1997 r. uzyskał tym razem tylko 10 pkt. „Mam uznanie dla australijskiej defensywy - przyznał kapitan litewskiego zespołu. Na parkiecie nie mogłem znaleźć dla siebie miejsca do rzutu”.

Była to pierwsza porażka drużyny ze Starego Kontynentu w konfrontacji z „Resztą Świata”.

Doping

Nigeryjczyk Nwosu zawieszony

Nigeryjski koszykarz Julius Nwosu został zawieszony przez Międzynarodową Federację Koszykówki (FIBA) na dwa miesiące. W organizmie zawodnika wykryto efedrynę.

Nwosu, środkowy stambulskiego Galatasaray, zaniechał badań drugiej próbkę. Trener Nigierii Ayo Bakare powiedział, iż wierzy, że jego podopieczny kupił lek, który nie jest zakazany, ale zawiera śladowe ilości efedryny.

Leckoatletyka

A. Skujyte - szóstka

We francuskiej czasowej miejscowości Annecy zakończyły się leckoatletyczne mistrzostwa świata juniorów do lat 20.

W zawodach w siedmioboju przedstawicielka Litwy Austra Skujyte zajęła szóstą miejsce wśród 25 uczestniczek. Zgromadziła ona 5606 pkt i o 348 pkt poprawiła rekord osobisty. Złoty medal przypadł Chince Shangfey Shen - 5815 pkt. Drugą była Finka Susanna Rajamaki - 5721 pkt, a trzecia Rumunka Viorica Tigau - 5720 pkt.

W finale biegu na 3000 m Živile Balczuonaitė zajęła dziesiąte miejsce (9:34,01). W skoku wzwyż S. Szepukas nie pokonał bariery kwalifikacyjnej (2,18). A. Launikonis w chodzie na 10 km czasem 48 min.23 sek. zajął 25 miejsce wśród 29 startujących. W biegu na 110 m przez płotki V. Kancleris w przedbiegu zajął 5

ostatnich spotkaniach pierwszej fazy eliminacji w grupie A Włochy wygrały z Kanadą 79:69 (43:31), a Grecja z Senegalem 68:57 (29:30). Do drugiej fazy weszły zespoły Grecji (6 pkt), Włoch (5 pkt) i Kanady (4 pkt).

W grupie B Rosja pokonała koszykarzy Portoryka 86:73 (34:41), a Jugosławia rozgromiła Japonię 99:54 (47:26). Do drugiej fazy weszły Jugosławia (6 pkt), Rosja (5 pkt) i Portoryko (4 pkt).

Z grupy C z kompletem punktów do dalszych eliminacji zakwalifikował się zespół Litwy oraz koszykarze USA (5 pkt) i Brazylii (4 pkt).

Z grupy D do dalszych eliminacji weszli Hiszpanie (6 pkt), Argentyna (5 pkt) i Australia (4 pkt). Hiszpania wygrała po dogrywce z Argentyną 68:67 (61:61, 31:22), a Australia z Nigerią 70:64 (33:28).

W drugiej fazie eliminacji utworzono następującą grupę: E - Grecja, Jugosławia, Rosja, Włochy, Portoryko, Kanada oraz F - Hiszpania, Litwa, USA, Argentyna, Australia, Brazylia. Zalicza się tu zdobyte punkty z pierwszej fazy.

Oto wyniki meczów uzyskane w dalszych eliminacjach:

Grupa E: Jugosławia - Kanada 95:55 (44:23), Rosja - Włochy 71:55 (30:30), Grecja - Portoryko 71:64 (43:30).

Grupa F: Australia - Litwa 71:61 (35:37), Argentyna - USA 74:87 (38:47), Hiszpania - Brazylia 73:63 (31:24).

Po tych meczach w grupie E sytuacja w tabeli była następująca: Grecja i Jugosławia miały po 4 zwycięstwa, Rosja 3, Włochy 2, Portoryko i Kanada po 1. Wczoraj Kanada grała z Portorykiem, Włochy z Jugosławią, a Grecja z Rosją.

W grupie F Hiszpania miała 4 zwycięstwa, Litwa i Stany Zjednoczone po 3, Argentyna i Australia po 2, Brazylia 1. Wczoraj Litwa grała z Argentyną, Brazylia z Australią, USA z Hiszpanią.

Zespoły walczące o miejsca 13-16 zagrały tak: Nigeria - Korea Południowa 89:65 (45:36), Japonia - Senegal 60:55 (27:29). Wczoraj o miejsce 13 grał Japonia z Nigerią, a o miejsce 15 Senegal z Koreą Południową.

Mieczysław RADZIWIŁOWICZ

O piłkę walczą Saulius Sztombergas i Andrew Vlahov.

Fot. EPA-ELTA

miejsce i do półfinału nie przeszedł. Jego czas 14,65 był 21 wśród 29 startujących. Zwycięzył 1,41 m/sek.

Z trzema medalami powraca z mistrzostw reprezentacja Polski. Srebrny medal w skoku o tyczce zdobyła Monika Fyrek, a brązowy wywalczyli: w rzucie młotem Wojciech Kondratowicz i Robert Witt w biegu na 1500 m.

W sumie wreczono 132 medale reprezentantom 38 krajów. Najwięcej - zarówno łącznie (16) jak i złotych (7) - wywalczyli Chińczycy.

100 m w 9,89

Podczas leckoatletycznych mistrzostw Kanady w Montrealu 31-letni Bruny Surin przebiegł 100 m najszybciej w tym roku na świecie, w 9,89 sekundy, to jest o pięć setnych sekundy gorzej od rekordu świata należącego do jego rodaka Donovan Bailey'a. Rekordzista świata był drugi ze stratą 0,04 sek. Pod-

czas biegu wiatr nie przekroczył regulaminowej prędkości 2 m/sek. Wiatromierz wskazywał 1,41 m/sek.

Siatkówka

Towarzysko

W trzecim towarzyskim meczu siatkarskim zorganizowanym w Hali Ludowej we Wrocławiu Polska pokonała USA 3:1 (15:13, 17:15, 10:15, 15:13). Czwarte spotkanie w Kielcach wygrała drużyna USA 3:1 (15:6, 15:12, 15:17, 16:14).

Kolarstwo

Triumf E. Puczinskaite

Międzynarodowy wyścig kolarski w Turynii zakończył się zwycięstwem zawodniczki litewskiej Edity Puczinskaite, która po pięciu etapach wyprzedziła Szwedkę Anję Ljunskog o 2 min. 06 sek. oraz Niemkę Hanke Kupfermagel o 2:13. Na ósmej pozycji uplasowała się Jolanta Polikeviciute ze stratą do zwyciężczyni 9 min. 26 sek. **Inf. wł.**

WTOREK

4 SIERPNI

LTV

6.30 - Dzień dobry. 7.30 - S. „Bambukowe misie”. 7.55 - Koszykówka. 16.05 - Telekatalog. 16.10 - Film anim. 16.25 - MŚ w koszykówce. Litwa - Hiszpania. Podczas przerwy - Wiadomości (ros.). 18.05 - S. „Bambukowe misie”. 18.30 - Wiadomości. 19.00 - Komedja „Polowanie”. 20.30 - Panorama. 20.55 - MŚ w koszykówce. Grecja - Jugosławia. Podczas przerwy - Loteria „Perlas”. 22.25 - Okres twórczy. 23.00 - Dziennik wieczorny. 23.10 - MŚ w koszykówce. Litwa - Hiszpania (powt.).

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle”. 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.50 - S. „Mini detektyw”. 10.15 - Teleshop. 10.45 - Z Hollywoodu. 11.15 - Od... do. 12.10 - To ci rodzinka. 12.40 - Cztery koła. 13.05 - Kuchnia pani Grażyny. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Baron”. 15.50 - S. „Dzikie serce”. 16.35 - S. „Klinika zachodnia”. 17.20 - S. „Bez domu jest źle”. 17.50 - S. „Zar młodości”. 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - Wiadomości. 20.00 - S. „Adres grzechu - wyższe sfery”. 20.50 - TV „Lietuvos rytas”. 21.35 - S. „Przyjaciele”. 22.00 - S. „Błękitny diament”. 22.45 - Film fab. „Zorn”.

BAŁTYCKA TV

6.00 - S. „Dallas”. 7.00 - S. „Tak świat się kręci”. 8.00 - S. „Esmeralda”. 8.45 - S. „Czynnik PSI”. 9.30 - Walka słów”. 10.30 - Humor. 11.00 - S. „Dynastia. Colbowie”. 12.00

- S. „Na zdrowie”. 12.30 - Humor. 13.00 - Program muz. 14.00 - Bałtycka bomba. 15.00 - S. „Dallas”. 16.00 - Program muz. 17.00 - S. „Tak świat się kręci”. 18.00 - Wiadomości. 18.05 - S. „Esmeralda”. 19.00 - S. „Narodowy głupiec”. 20.00 - Humor. 20.30 - Program inform. 20.55 - Telegra. 21.00 - S. „Krótkie historie”. 22.05 - S. „Maklerzy”. 22.55 - S. „Upał w Los Angeles”. 23.55 - S. „Komisarz Moulin”. 1.10 - 6.00 - DW.

TV 3

7.00 - Kanał muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. „Los Marianny”. 9.30 - S. „Santa Barbara”. 10.15 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.45 - S. „Grace w opałach”. 11.10 - Kulinarne show. 11.35 - Wieczór z E. Gabrenaite. 12.05 - Teleszczęście. 13.15 - Kanał muz. 14.00 - Teleshop. 14.30 - Komputerowe cuda. 14.55 - S. „Alf”. 15.20 - S. „Telefon pomocy 911”. 16.10 - Zapraszamy. 16.35 - S. „Wina”. 17.20 - S. „Santa Barbara”. 18.10 - S. „Los Marianny”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - Sport. 19.20 - S. „Uroczy i dzielni”. 19.45 - S. „Słoneczny patrol”. 20.30 - Telegra. 21.00 - S. „Strażnik Teksasa”. 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - S. „Prawo i porządek”. 23.00 - S. „Sąsiedzi”. 0.45 - Kanał muz.

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Wilna. 8.15 - S. „Devis uczy żyć”. 8.45 - Humor. 9.15 - Towary i usługi. 9.30 - Z Moskwy. 9.45 - Znak jakości. 9.55 - Katastrofy tygodnia. 10.25 - Nowy Jork. 11.00 - Prasa i muzyka. 11.50 - Dziękuję za zakup. 12.30 - Film anim. dla dzieci. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „Ptak o kryształowych pió-

rach”. 14.30 - Towary i usługi. 14.40 - Dziękuję za zakup. 15.00 - Kanał muzyczny. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Ci, którzy. 16.15 - S. „Devis uczy żyć”. 16.50 - S. „Dyżurna apteka”. 17.30 - Męski klub. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.15 - Towary i usługi. 19.30 - Stolica. 19.50 - Film fab. 21.55 - Z Moskwy. 22.05 - Z. „Dyżurna apteka”. 22.35 - Z Wilna. 22.50 - Męski klub. 23.45 - Film fab. „Szalony weekend dziewcząt”.

VILSAT

15.30 - Film fab. „Hamlet”. 17.00 - Film fab. „Tyłko ty”. 18.00 - Terytorium. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Zgadnij i dzwoni. 20.35 - Kalejdoskop zniżek. 20.45 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Wiadomości (pol.). 21.20 - Warto odwiedzić. 21.30 - Szalewska TV. 22.05 - Film fab. „Tyłko ty”. 23.05 - Kalejdoskop zniżek. 23.15 - Puls Wilna. 23.30 - Wiadomości (pol.).

I KANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.20 - Wiadomości. 7.15 - S. „Roksolana - niewolnica sułtana”. 8.00 - Program W. Poznera. 8.45 - Biblioteka domowa. 8.55 - Koszykówka. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.55 - Dobra okazja. 14.40 - S. „Lato naszych nadziei”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Roksolana - niewolnica sułtana”. 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Zgadnij melodie. 18.00 - Temat. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.35 - Film fab. „Tajemnica dwóch oceanów”. 22.30 - Koszykówka.

ROSYJSKA TV

5.30, 9.00, 15.00, 18.00, 22.10 - Wiadomości. 6.00 - Oddział dyżurny. 6.15 - Towary pocztą. 6.20 - Strag przedstawia. 6.25 - Zapamiętaj. 6.30 - Film anim. 6.50 - Prawosławny kalendarz. 6.55 - Stare mieszkanie. 8.10 - S. „Santa Barbara”. 12.30 - Film anim. 12.40 - Film muz. 14.00 - Wieża. 14.30 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Ostrożnie, nowoczesność. 16.00 - S. „Poryw wiatru”. 16.55 - Krzyżówka. 17.25 - Show. 18.00 - Wiadomości. 18.35 - Anclage przedstawia. 19.05 - Dramat „Szczęśliwy Lucjan”. 21.05 - S. „Czynnik PSI”. 21.55 - Oddział dyżurny. 22.30 - Żywa kolekcja.

TV POLONIA

7.00 - Sport-telegram. 7.10 - Serial animowany dla dzieci. 7.35 - „Kot w butach” - serial anim. dla dzieci. 8.00 - Polonia w Szkocji. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - Wakacyjne powtórki. 9.10 - Pseudonim „Mieczysława” - film dok. 9.45 - „Doktor Ewa” - serial prod. polskiej. 10.20 - Dziennik TV. 10.30 - „Salon Lwowski” - film dok. 10.45 - Krzyżówka szczęścia. 11.10 - Nowosielski o ikonie. 11.35 - Czy nas jeszcze pamiętasz? 12.00 - Wiadomości. 12.15 - „Trudna miłość” - film fab. prod. pol. 13.25 - Cantabile in Jazz. Koncert. 14.00 - „Gdyby pies pisał na maszynie szekespij...” - film dok. 14.45 - Tydzień prezydenta. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Skarbiec - magazyn historyczno-kulturalny. 16.00 - Program krajoznawczy. 16.30 - „Szaleństwo Majki Skowron” - serial dla młodych widzów.

17.00 - Teleexpress. 17.15 - Wielka gra - teleturniej. 18.15 - Tylko muzyka. 19.15 - Dobranocka. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Życie na gorąco” - serial sensacyjny prod. polskiej. 21.25 - Scena country. 21.55 - Wieczór reporterki. 22.25 - Tablice Pamięci. 22.30 - Panorama. 23.05 - „Wszystko zależy od dziadka” - spektakl. 24.00 - „Był dwór” - film dok. 0.30 - W centrum uwagi. 0.45 - Program dnia. 0.50 - Serial anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Biografie - prof. Jerzy Zubrzycki. 2.15 - Tablice Pamięci. 2.20 - Lato w filharmonii. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Życie na gorąco” - serial sensac. prod. polskiej. 4.30 - Scena country. 5.00 - Wieczór reporterki. 5.35 - W centrum uwagi. 5.50 - Tydzień prezydenta. 6.05 - Wielka gra - teleturniej.

POLSAT

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Garfield” - serial anim. dla dzieci. 8.30 - „Znak Zorro” - ameryk. serial przyg. 9.00 - „Tarzan” - ameryk. serial przyg. 9.30 - „Zar młodości” - kanadyjski serial obyczajowy. 10.30 - „Przyjaciele” - USA. 11.00 - „Roseanne” - USA. 11.30 - „Księżyc nad Miami” - USA. 12.30 - Kalambury - program rozrywkowy. 13.00 - Rykowsko. 13.30 - Nie tylko dla dam. 14.00 - Polsat gwiazd. Magazyn komputerowy. 15.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 15.25 - Lato z Polsatem. 15.50 - Magazyn kulinarny. 16.00 - Informacje. 16.15 - Lato z

Polsatem. 16.45 - Dziewięciu wspaniałych. 17.15 - Rykowsko. 17.45 - „Przyjaciele” - USA. 18.15 - „Roseanne” - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - „Znak Zorro” - USA. 19.30 - „Tarzan” - ameryk. serial przygod. 20.00 - „Moloney” - USA. 20.50 - Losowanie LOTTO. 21.00 - „Ostry dyżur” - ameryk. serial obycz. 21.55 - „Meandry prawa” - USA. 22.55 - Wyniki losowania LOTTO. 23.00 - Informacje i biznes informacja. 23.20 - Polityczne graffiti.

RTL 7

7.00 - Muzyka w RTL 7. 7.10 - „Campbellowie” - serial famil. 8.00 - Teleshopping. 8.30 - Siódemka dzieciakom. 9.25 - „Słodką dolina” - serial dla młodzieży. 9.45 - „Sunset Beach” - serial obycz. 10.30 - „Cenny ładunek” - komedia USA. 12.00 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 17.05 - „Robin Hood” - serial przygod. 18.00 - „Sunset Beach” - serial obyczajowy. 18.50 - 7 minut - wydarzenie dnia. 19.00 - „Prawo i bezprawie” - serial sensac. 19.55 - „Złoty interes” - komedia USA. 21.25 - „Federalni” - serial sensac. 22.15 - „Crime Story” - serial krymin. 23.10 - „Robin Hood” - serial przygod. 24.00 - „Prawo i bezprawie” - serial sensac. 0.50 - „Crime Story” - serial krymin. 1.25 - Prognoza pogody. 1.30 - Muzyczny kruszon-

ŚRODA

5 SIERPNI

LTV

6.30 - Dzień dobry. 7.30 - S. „Bambukowe misie”. 7.55 - MŚ w koszykówce. Litwa - Hiszpania (powt.). 16.05 - Telekatalog. 16.10 - Film anim. 17.00 - S. „Szkola manekiniów”. 17.30 - Słowo chrześcijańska. 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - Dla dzieci. 18.30 - Wiadomości. 19.00 - Klub prasowy. 19.55 - Wspomnienie. 20.05 - Millioner. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio sportowe. 21.10 - Loteria. 21.15 - Film fab. 23.00 - Dziennik wieczorny. 23.10 - Detektyw „Ośmiornica”.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. „Bez domu jest źle”. 9.05 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 9.50 - S. „Mini detektyw”. 10.15 - Teleshop. 10.45 - Od... do. 11.15 - Film dok. 11.45 - Smacznego. 12.15 - Cztery koła. 14.45 - Teleshop. 15.00 - S. „Baron”. 15.50 - S. „Dzikie serce”. 16.35 - S. „Klinika zachodnia”. 17.20 - S. „Bez domu jest źle”. 17.50 - S. „Zar młodości”. 18.35 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 19.30 - Wiadomości. 20.00 - S. „Adres grzechu - wyższe sfery”. 20.50 - S. „Szósty zmysł”. 21.35 - S. „Razem”. 22.00 - S. „Błękitny diament”. 22.45 - Film fab. „Trzy zyczenia”.

BAŁTYCKA TV

6.00 - S. „Dallas”. 7.00 - S. „Tak świat się kręci”. 8.00 - S. „Esmeralda”. 8.45 - S. „Upał w Los Angeles”. 9.30 -

Telegra dla rodziny. 10.30 - Program inform. 11.00 - S. „MacGyver”. 12.00 - Program sportowy. 12.30 - Dla dzieci. 13.00 - Program muz. 14.00 - Bałtycka bomba. 15.00 - S. „Dallas”. 16.00 - Program muz. 17.00 - S. „Tak świat się kręci”. 18.00 - Wiadomości. 18.05 - S. „Esmeralda”. 19.00 - S. „Na zdrowie”. 19.30 - S. „Skrzydła”. 20.00 - Jestem z wami. 20.30 - Humor. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Zmiana nawyków”. 22.35 - Humor. 23.00 - Radio show. 23.30 - Program muz. 23.55 - 6.00 - DW.

TV 3

7.00 - Kanał muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. „Los Marianny”. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 10.15 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.45 - S. „Grace w opałach”. 11.10 - Barwy morza. 11.35 - S. „Jesica Fletcher”. 12.20 - Temat. 13.15 - Kanał muz. 14.00 - Teleshop. 14.30 - Kulinarne show. 14.55 - S. „Alf”. 15.20 - S. „Beverly Hills 90210”. 16.10 - S. „Nareszcie dzwonek”. 16.35 - S. „Wina”. 17.20 - S. „Santa Barbara”. 18.10 - S. „Los Marianny”. 18.55 - Kluborama. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - Sport. 19.20 - S. „Uroczy i dzielni”. 19.45 - S. „Słoneczny patrol”. 20.30 - Pod innym kątem. 21.00 - S. „Góral”. 21.55 - Tego jeszcze nie było. 22.00 - S. „Nowojorska policja”. 22.55 - Wiadomości. 23.00 - Film fab. „Ostatni zachód słońca”. 0.55 - Kanał muz.

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Wilna. 8.15 - S.

„Devis uczy żyć”. 8.45 - Stolica. 9.05 - Towary i usługi. 9.15 - Film anim. dla dzieci. 9.30 - Z Moskwy. 9.45 - Znak jakości. 9.55 - Jesteś świadkiem. 10.20 - S. „Wielkie skarby świata”. 10.50 - Męski klub. 11.45 - Dziękuję za zakup. 12.15 - Film anim. dla dzieci. 12.30 - Z Moskwy. 12.40 - Film fab. „W rajcu też pada śnieg”. 14.10 - Dziękuję za zakup. 14.30 - Towary i usługi. 14.40 - Film anim. dla dzieci. 15.00 - Kanał muz. 15.30 - Z Moskwy. 15.35 - Patrol drogowy. 15.50 - Ci, którzy. 16.20 - S. „Devis uczy żyć”. 16.50 - S. „Dyżurna apteka”. 17.30 - Ja sama. 18.30 - Z Moskwy. 19.00 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.15 - Znad Wilni TV. 19.45 - Towary i usługi. 19.50 - Film fab. 21.40 - Z Moskwy. 21.50 - Patrol drogowy. 22.00 - S. „Dyżurna apteka”. 22.30 - Z Wilna. 22.45 - Ja sama. 23.40 - Film fab. „Planeta miłości”.

VILSAT

15.30 - Film fab. „Piękne życie”. 17.00 - Film fab. „Tyłko ty”. 18.00 - Terytorium. 19.55 - Warto odwiedzić. 20.00 - Cuda czarodziejki. 20.30 - Zgadnij i dzwoni. 20.35 - Kalejdoskop zniżek. 20.45 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Wiadomości (pol.). 21.20 - Warto odwiedzić. 21.30 - Przed wszystkim dziecie. 22.05 - Film fab. „Tyłko ty”. 23.05 - Kalejdoskop zniżek. 23.15 - Puls Wilna. 23.30 - Wiadomości (pol.).

I KANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00,

16.00, 22.05 - Wiadomości. 7.15 - S. „Roksolana - niewolnica sułtana”. 8.00 - Temat. 8.45 - Koszykówka. 10.15 - Razem. 13.20 - Film anim. 13.45 - Klasyczna kompania. 14.15 - Zew dzungli. 14.40 - S. „Lato naszych nadziei”. 15.10 - Do lat 16 i więcej. 15.30 - Dookoła świata. 16.20 - S. „Roksolana - niewolnica sułtana”. 17.05 - Godzina szczytu. 17.30 - Gorączka złota. 18.10 - Człowiek i prawo. 18.45 - Dobranoc, dzieci. 19.00 - Czas. 19.35 - Film fab. „Strażnik osobisty”. 21.25 - Detektyw „Syberyjski wrzód”.

ROSYJSKA TV

5.30, 9.00, 15.00, 18.00, 21.55 - Wiadomości. 6.00 - Oddział dyżurny. 6.15 - Towary pocztą. 6.20 - Strag przedstawia. 6.25 - Zapamiętaj. 6.30 - Film anim. 6.50 - Prawosławny kalendarz. 6.55 - Stare mieszkanie. 8.10 - S. „Santa Barbara”. 12.30 - Film fab. „Kapitan „Pielgrzym”. 14.00 - Wieża. 14.30 - S. „Pierwsze pocałunki”. 15.30 - Ostrożnie, nowoczesność. 16.00 - S. „Poryw wiatru”. 16.55 - Krzyżówka. 17.25 - Show. 18.35 - S. „Pan Bean”. 19.15 - Komedja „Życie prywatne królowej”. 20.40 - S. „Agata Christie. Poirot”. 21.40 - Oddział dyżurny. 22.15 - Gorąca dziesiątka.

TV POLONIA

7.00 - Sport-telegram. 7.10 - Platynowy koncert. 7.40 - „Był dwór” - film dok. 8.05 - „Olsnienie”. 8.30 - Wiadomości. 8.45 - „Szaleństwo Majki Skowron” - serial dla

młodych widzów (1977 r.). 9.15 - Teleturniej historyczny. 9.45 - Tylko Muzyka. 10.45 - Wielka gra. 11.35 - Program krajoznawczy. 12.00 - Wiadomości. 12.15 - „Życie na gorąco” - serial sensac. prod. polskiej (1978 r.). 13.45 - Scena country. 14.15 - Rozmowy paryskie. 14.45 - Magazyn parlamentarny. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Auto-moto-klub. 15.45 - Przegląd prasy polonijnej. 16.00 - „Sarmacka legenda”. 16.30 - Program dla młodych widzów. 16.50 - Kolorowe nutki. 17.00 - Teleexpress. 17.15 - Wielka gra. 18.15 - Gwiazdodobór polskiego sportu. 19.15 - Dobranocka. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - „Warszawskie gołębie” - film obycz. prod. polskiej (1988 r.). 21.10 - Z archiwum i pamięci. 22.05 - Tablice Pamięci. 22.10 - „Faldy, draperie w sztuce” - film dok. 22.30 - Panorama. 23.05 - Ze sztuką na ty. 23.40 - Lato w filharmonii. 0.10 - Lato w filharmonii. 0.30 - W centrum uwagi. 0.45 - Program dnia. 0.50 - „Przygodę Sindbada Żeglarsza” - serial anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. Prognoza pogody. 1.30 - Gwiazdodobór polskiego sportu. 2.30 - Panorama. 3.05 - „Warszawskie gołębie” - film obycz. prod. polskiej (1988 r.). 4.15 - Tablice Pamięci. 4.20 - „Faldy, draperie w sztuce” - film dok. 4.35 - Z archiwum i pamięci. 5.35 - W centrum uwagi. 5.50 - Magazyn parla-

mentarny. 6.05 - Wielka gra - teleturniej. 7.00 - Zakończenie programu.

POLSAT

6.00 - Poranek z Polsatem. 7.45 - Polityczne graffiti. 7.55 - Poranne informacje. 8.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 8.30 - „Znak Zorro” - USA (1990 r.). 9.00 - „Tarzan” - ameryk. serial przygod. 9.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 10.30 - „Przyjaciele” - serial komed. USA (1994). 11.00 - „Roseanne” - ameryk. serial komed. 11.30 - „Komisarz Rex” - Niemcy (1997). 12.30 - Kalambury - program rozrywkowy. 13.00 - Rykowsko. 13.30 - Izba gmin - program publ. 14.00 - Disco Relax. 15.00 - „Garfield” - serial anim. dla dzieci. 15.30 - Lato z Polsatem. 16.15 - Lato z Polsatem. 16.45 - Dziewięciu wspaniałych. 17.15 - Rykowsko. 17.45 - „Przyjaciele”, USA (1994). 18.15 - „Roseanne” - ameryk. serial komed. 18.45 - Informacje. 19.00 - „Znak Zorro”, USA (1990). 19.30 - „Tarzan” - ameryk. serial przygod. 20.00 - „Tekwar”, USA (1995). 20.50 - Losowanie Lotto. 21.00 - „Powrót na Błękitną Lagunę”, USA (1991). 22.55 - Wyniki losowania Lotto. 23.00 - Biznes informacja. 23.20 - Polityczne graffiti. 23.30 - „Buntownik”, Australia (1985). 1.10 - Plastik TV. 1.30 - Przynal mnie. 2.30 - Jacek Ziobro Super Star 2. 3.00 - Pożegnanie.

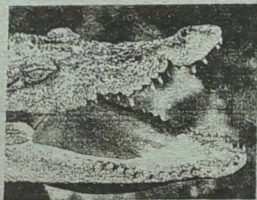

PRENUMERUJ I CZYTAJ „KURIER WILEŃSKI” - JEDYNĄ CODZIENNĄ GAZETĘ POLSKĄ NA LITWIE

Ze świata

A to ciekawe...

Nieważne krokodyla...

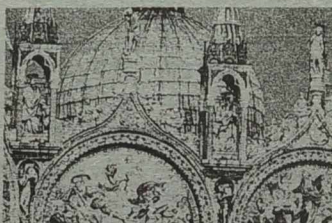
W indyjskim stanie Kerala podjęto próbę ochrony zagrożonego gatunku krokodyli. Po kilku latach gady się rozmnożyły, „nadwyżki” wypuszczono więc na wolność. Niestety, krokodyle nie doceniły ludzkiej dobroci. Kilka pobliskich miejscowości utraciło spokój, paru mieszkańców... życie. A cały rejon utracił dochody z turystyki...

Pocałunek - sposób na długowieczność?

Amerykańscy naukowcy przeprowadzili badania, z których wynika, że ten, kto się często całuje, żyje przeciętnie o pięć lat dłużej niż „abstynenci” w tej dziedzinie! Podczas pocałunku organizm wytwarza bowiem substancje chemiczne,

które oddziałują na system immunologiczny, wzmacniając go. Nie należy się też obawiać zarazenia wirusami czy bakteriami, gdyż enzymy ochronne są wówczas niezwykle pobudzone. A zatem, jeśli chcesz być zdrowy - całuj!

Do kościoła z... biletem

W trzynastu najbardziej znanych kościołach w Wenecji pobierana jest opłata za zwiedzanie. Jednorazowy bilet wstępu kosztuje dwa tysiące lirów. Z opłaty zwolnieni są tylko weneccjanie. Można również wykupić „karnet” na trzy miesiące. Kosztuje on 26 tysięcy lirów i upoważnia do wstępu do wszystkich świątyń Wenecji. Pieniądże z biletów mają być przeznaczone

na utrzymanie kościołów i strażników. „Kościelni kustosze” obiecują też, że świątynie będą dłużej otwarte dla zwiedzających.

Smaczny rekord!

Drugie urodziny „JA-Radia Jarocin” uczczono... największą pizzą w kraju. Włoski placek miał 20 metrów kwadratowych i ważył... 300 kilogramów. Składniki? 100 kg ciasta, 70 kg sera, 22 kg szynki, 12 kg papryki. Sam sos do pizzy ważył - bagatelka - 54 kilogramy!

Listonosz z ciasteczkami

Duńscy listonosze zostali zapoznani w specjalne ciasteczka dla psów, aby odwracać ich uwagę. Używane do tej pory gwizdki nie zdawały egzaminu. Wręcz przeciwnie - wzbudzały u psów agresję, a listonosze nie mogli bezpiecznie pełnić swoich obowiązków...

Krytyczne dni i godziny w sierpniu

5, środa (8.00 - 10.00)
8, sobota (18.00 - 20.00)
14, piątek (21.00 - 23.00)
17, poniedziałek (22.00 - 23.00)
22, sobota (18.00 - 20.00)
25, wtorek (19.00 - 21.00)
29, sobota (20.00 - 22.00)

KALENDARIUM

* Wtorek (4.VIII) jest 216 dniem 1998 r. Do końca roku pozostało 149 dni.
* Znak Zodiaku: Lew.
* Imienniny: Dominiki, Protaze-go.
* Wschód Słońca - 5.54, zachód - 21.15. Długość dnia 15 godz. 41 min.
* Księżyc. Przed pełnią od 31 lipca.

EKRANY

SKALVIJA - I sala - 4-6.08 - „Sfera” o 10.45, 13, 15.20, 20.15.
„Przeciw fali” o 17.45. II sala - 4-9.08 - „Godzila” o 11, 13.15, 15.30.
„Siedem lat w Tybecie” o 17.45, 20.10.
LIETUVA - 4-6.08 - „Głęboki wstrząs” o 14, 18.30. „Wyrodek” o 4-6.08 o 12, 16.30, 21; 7-9.08 o 12, 18.30.
HELIOS - I sala - 4-6.08 - „Niespodziewany sukces” o 12, 14, 16, 18, 20. II sala - „Titanic” o 11.30, 15, 18.30.
PERGALE - 4-9.08 - „Wybuch” o 15, 17, 19.
WIDEOSALA „Ozo” - 4-7.08 - „Awaria” o 18.30; 8, 9.08 o 18.
„Absolutna władza” o 15.30.

Zatrudnimy radiomechanika do montowania urządzeń elektronicznych w samochodach osobowych. Wilno, tel. 62-20-88, 8-290-42920. (Zam. 465)

Pogoda Z parasolem czy bez ...

Dzisiaj na Litwie zachmurzenie zmienne, w większości rejonów deszcz, z możliwością wystąpienia burz. Wiatr zmienny 6-11 m/sek., podczas burz 15-20 m/sek. Temperatura w nocy 11-16, w dzień - 19-24, we wschodnich rejonach do 28 stopni.

W Wilnie przelotne deszcze z możliwością wystąpienia burz. Temperatura w nocy 13-15, w dzień 25-27 stopni.

5 sierpnia lokalnie przelotny deszcz. Temperatura w nocy 12-17, w dzień - 18-23 stopnie.

6 sierpnia krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 9-14, w dzień 20-25 stopni.

Wydam na okres 3-5 lat 3-pokojowe umeblowane mieszkanie, jest sygnalizacja, telefon.

Antokol, ul. Smelio (przy Ambasadzie RP).

Dzwonić 34-03-64 po godz. 18 lub 8-299-36574. (Zam. 369)

W trybie pilnym zatrudnimy spawaczy, ślusarzy, lakierników metalu na podstawie umowy na jeden miesiąc.

Tel. 73-77-00.

(Zam. 471)

Sprzedajemy wysokiej jakości węgiel kamienny. Są zniżki i dostawa.

Tel. 67-45-26, 63-27-90.

(Zam. 472)

Firma Awdiejenkowa zaprasza na kursy kierowców kategorii „B” w centrum i w Landwarowie (literatura bezpłatnie).

Tel. 51-22-55, 8-238-29441.

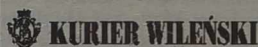
(Zam. 469)

Sprzedajemy drwa brzożowe i świerkowe w cenie po 10-15 Lt za metr sześć. Możemy przywieźć.

Vilnius, tel. 51-42-98 w godz. 7-16, 41-44-16.

(Zam. 444)

DROBNE ZA DARMO

Uwaga!

Codziennie

w „Kurierze Wileńskim” możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon .....

Adres, tel. ....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.

2056 Vilnius, Laisves 60, „Kurier Wileński”, dział reklamy, tel. 42-69-63.

FAMOLETEM: **HISZPANIA TURCJA**

- Indywidualne wycieczki do Paryża, Włoch, Austrii.
- Podróże poznawcze po Europie: Czechy, Węgry, Francja, Włochy, Holandia, Austria, Niemcy itd.
- Zakwitowanie dokumenty na otrzymanie wizerunku

Naugarduko 36, Vilnius, tel. 26-08-36, 23-94-34

Propozycja nauki

POMATURALNA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DAUGVILIENE Licencja nr 23/530
Ogłasza zapisy na kierunek: **PRAWO GOSPODARCZE** na lata 1998-2001
Po ukończeniu nauki wydane zostaną dyplomy o odbytych studiach pomaturalnych, zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty i Nauki.
Nauka jest płatna.
Tel.: (8-22) 62 46 97,
tel. kom. (8-287) 2 90 45
Dokumenty należy składać: Pamenkalnio 11-301, 2600 Vilnius

(Zam. 397)

Gabinet stomatologiczny „SIMENA”

Leczymy i protezujemy uzębienie dorosłych i dzieci z pomocą nowoczesnego sprzętu z zastosowaniem najnowszych materiałów. Konsultujemy bezpłatnie. Roczna gwarancja.

Do 1 września - 10% zniżka.

Vilnius, Olandu 54a, tel. 25-48-39.

Autobusy nr 34 i 44, przystanek „Polocko”. (Zam. 301)

Kupię 2-pokojowe mieszkanie w Fabianiszkach.

Tel. 61-78-20.

(Zam. D-511)

Kupię sadło borsucze.

Tel. 48-20-03.

(Zam. D-512)

Niedrogo uczyć matematyki.

Tel. 23-80-90.

(Zam. D-513)

Młody prawnik poszukuje pracy.

Tel. (8-250) 49259.

(Zam. D-514)

Różnorodne foto i wideo.

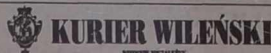
Tel. 70-85-46.

(Zam. D-515)

Sprzedam żyto - 500 Lt za tonę.

Tel. 67-19-31.

(Zam. D-516)

Wydawca

ZSA „Kurier Wileński”

Drukuje SA „Spauda”

p.o. redaktora naczelnego Jerzy SURWIŁO

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres kurier— w @ post. 5 ci. lt

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-73, sekretarz redakcji, zast. sekretarza — tel./fax 42-79-49.

DZIAŁY: problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny, życia wsi, stołeczny, kultury 42-79-68, literatury i sztuki, polityczny, szkolnictwa i młodzieży, listów — 42-79-64, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81.

Ogłoszenia i reklamę do „Kuriera Wileńskiego” przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1113, tel./fax 42-69-63, 42-78-63, w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Dyżurny redaktor Halina JOTKIAŁO.